

Böszörményi Gyula

MONYÁKOS TUBA

és a tűzhangyasámán



Böszörményi Gyula

Monyákos Tuba és a tűzhangya-sámán

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2010

Ajánlás:

*Lám, itt az utolsó Álomfogó-regény.
Köszönet az elsőért és az egész sorozatért azoknak,
akiket ez leginkább megillet,
vagyis Noéminek, a feleségemnek
és Müller Péter Sziáminak –
hogy hittek bennem, az maga volt a varázslat!*

Előzmények

**Monyákos Tuba, a vén dohánylidérc háromrészes
élettörténetének utolsó kötetét tartod a kezvedben.
Ha netán nem olvastad az első kettőt (őreg hiba volna!),
most lásd, mi történt eddig:**

Az első kötet cselekménye (*Monyákos Tuba a Lidérc
Árvák Fészkében*) ekként kezdődött: *az Igencsak Gondverte
Álomlányok Zártosztályi Óvhelyének* (azaz az Igázónak)
udvarára táltosökrök által vontatott rabszállító szekér gördült
be. A frissen érkező fogoly úgy 15 évesnek nézett ki. Széles
váll, lapátnak beillő tenyér, izom és haj minden porcikáján.

Szögletes állát dacosan előre bökte, amint bakancsa a
macskaköveken csattant. Sűrű szemöldökei alól szúrós,
fekete malacszemek bámulták az Igázó épületét.

Ő Kis Rafael, aki tetőtől talpig *éber*, vagyis tökéletesen
varázstalan ember, s így még csak tudnia sem volna szabad
arról, hogy a lidérc, iglice és mit-mitké valóban
léteznek! Az Igázó egyetlen tornyának legtetetején található
irodája ablakából Monyákos Tuba figyelte az udvaron zajló
eseményeket. A 78 éves főigazgató sejtette, hogy
a Kis Rafael névre hallgató, különösen veszedelmes gyerek
titkát neki kell felfednie. Miként lehetséges, hogy ez a fiú
látja az álomlányokat? S miért gyűlöli őket oly olthatatlanul,
hogy az eltelt évek során sokat csapdába esalt,
megkínzott, sőt, megölt?

Honnan jött ez a srác, és mit akar?

Monyákos Tuba, aki egy régi háborús sérülés miatt csakis
négykerekű bűvkordóban képes közlekedni, úgy döntött:
elmeséli élettörténetét az új rabnak. Ezért aztán bezáratta őt
az Igázó egyik kiürített pinceraktárába, s mivel Kis Rafael
önszántából nem figyelt volna a szavára, a főigazgató
varázslathoz folyamodott. A *kényszerhéder-bűbáj*
segítségével mágikus álmot bocsátott a fiúra, aki ennek

köszönhetően az első éjszaka folyamán átélte Monyákos Tuba gyermekkorának egyik legjelentősebb szakaszát. 1984-be álmodta magát, amikor a csupán 12 esztendő Tuba, a pipamocsok-lidércnek született árva – hátborzongató kalandok után – megszökött a Lidérc Árvák Fészkéből.

Ám ébredését követően is úgy tűnt, hogy a történet semmit sem javított az elítélten, ezért az öreg és bölcs főigazgató másnap éjjel tovább folytatta a „kezelést”. Ismét *kényszerhéder-bűbájt* olvasott Kis Rafaelre, hogy elmesélhesse neki, miféle kalandok estek meg vele az árvaházból való szökése után...

A második kötet (*Monyákos Tuba és a csatornalidércek*) 1985-be repítette Kis Rafaelt (és az olvasót), meghozza az akkori Budapest – alá! Az Álomfelügyelet által körözött, fiatal pipamocsok-lidérc ugyanis a forgalmas utcák alatt kanyargó, titokzatos és bűzös csatornahálózatba vetődött. A Belvárosi Belféreg névre hallgató, mágiával lekicsinyített úszó lidércvárosban *éberhergelőként* helyezkedett el, ám hamarosan egyetlen szemtanúja lett egy borzalmas gyilkosságnak. S miközben Tuba az életét mentette, akaratlanul is felfedte a tokaj-hegyaljai borbáró lidércek összeesküvését, amit végül ugyan sikerült lelepleznie, ám mégis menekülnie kellett, mivel Jukundusz lidércbáró bérgyilkosokat szalajtott utána. Szerencsére Traszvacsek Homár barátjának köszönhetően Tuba hozzájutott egy rég halott ausztrál sámán varázskövéhez, mely az Álomidőbe szippantva messze vitte őt a hazájától...

Hogy e mágikus utazás segítségével Monyákos Tuba hová érkezik, mi vár ott rá, és végül fényt tud-e deríteni Kis Rafael elítélt titkára, azt most megtudhatod az élettörténet harmadik, befejező részéből...



I.

Monyákos Tuba, az Igencsak Gondverte Álomlények Zártosztályi Óvhelyének főigazgatója zavaros, ijesztően kusza és nyomasztóan lélekfacsgató álomból ébredt. A kanapéján hevert, ami a toronyszoba csendjében mint a béke négy lábú tutaja kellett volna, hogy lebegjen. Tuba azonban még ki sem nyitotta a szemét, máris tudta, hogy az áhított nyugalom jelenleg számára csupán elérhetetlen vágyalom.

– Valami történt! – morogta a vén dohánylidérc. – A csontjaimban érzem. Valami rossz, helytelen és felettébb hajmeresztő!

Tuba hosszú, kalandos élete során számos bölcs gondolatra tett szert, s ezek között az első így szólt: „Mindig figyelj a megérzéseidre, mert olyanok azok, mint hegyitroll bundájában az apró, izgó-mozgó kis lények: ha csipkedni kezdenek, biztos lehetsz benne, hogy eljött az ideje egy alapos fürdésnek!”

A főigazgató sietve lelökte magáról a súlyos takarót, és közelebb húzta magához a lábpótló bűvkordét. A tekintete nyugtalanul rebbent az ablak felé. A narancsszínű fénypázmák laposan surrantak át a redőny résein, egyenesen a falat plafonig takaró, terebélyes könyvespolcra vetülve. Monyákos elég rég lakott már az Igázó toronyszobájában ahhoz, hogy tudja: ha a ragyogó csíkok közül a középső épp A varázsolás művészete szülinapi partikra és sárkányirtásra című, Bagolyborzi Bocsonád által írt fércművét szeli ketté, akkor bizony már későre jár.

– Átaludtam a napot! – horkantott dühösen a főigazgató, belendítve ülepét a négykerekű csodaszékbe. – És csak remélhetem, hogy egynél nem többet!

Kapkodva öltözött, majd megragadta a Görcs L-2005-ös karfájába szerelt búbájostort, és hatalmas íróasztala mögé gördült. Ujjai azonnal rátaláltak a fából faragott cirádák és cikornyák közé rejtett rovásjelre, mely – mikor megérintette – halványvörös színben kezdett izzani.

Aztán nem történt semmi.

Monyákos Tuba az iroda egyetlen bejáratára, a hatalmas tölgyfa ajtóra bámult várakozón. Hiába: a görbe kilincs rezzenetlen maradt. A főigáztató újra és újra megérintette a rovásjelet, melynek egy idegesítően éles hangú csengőt kellett berregésre bírnia odakinn, a titkári szobában.

– Hol a fityfeneketlen bűzösborzhónaljban van ez a Mózen...

Ekkor az ajtókilincs végre megmozdul. Előbb csak bizonytalankodva, majd egyre nagyobb lendülettel kornyasztotta végét a padló felé. Aztán – mikor már meg kellett volna állnia, hisz elvégezte a dolgát, vagyis visszahúzta a zárnyelvet – tovább tekeredett, hatalmasat reccsent, majd szomorú faszilánkokat szórva kiszakadt az ajtó tömör testéből.

– Hoppszahé! – hallatszott a küszöbön túlról mély, földmorajlásra emlékeztető, ám őszintén meglepett hangon. Az immár kilincstelen ajtó bánatos nyikorgással tárult fel. Keretében fura, méla tekintetű figura állt, oly hihetetlen izléstelenséggel összeválogatott öltözékben, melynek pusztán látványa sirógörcsöt váltott volna ki bármely átlagos lelkiületű divatdiktátorból.

– Innét teccettek cserregtetni? – kérdezte a gnóm, aki e pillanatban joggal remélhette volna, hogy a bambaság eleven szobrának kiáltják ki. – Mer ha innét, akkor azér gyöttem.

Monyákos Tuba főigáztató elkeseredett sóhajt hallatott. Ismerte a gnómok családjába tartozó, alpribékként (azaz egyszerű mindeneként) alkalmazott Slogovics Flagezárt, aki most épp a kezében maradt kilincset szagolgatta, hátha kiderül róla, hogy – bár általában az ellenkezőjét állítják – mégiscsak ehető.

– Maga meg mit keres itt, barátom?! – gördül ki a lábpótló búvkordéban ülő Tuba az asztal mögül.

– A berregés...! – mutatott a háta mögé Flagezár alpribék, kinek szolgálatkész megjelenésén sokat rontott a szája sarkából

kifittyenő kilincsvég, s az a tény, hogy ruhaként csupán egy, a kellő helyeken kilyuggatott szemeteszásákat viselt. – Szóót a csengettyű, hát gyöttem.

– És Mózenkrantz? A hívásomra neki kéne bejönnie.

– A titká-rúr mostan nem képes szalonnázni – közölte ünnepélyes ábrázattal a gnóm. Monyákos Tuba elgondolkodva nézte a „titkárhelyettest”, majd így szólt:

– Azt akarod mondani, hogy Mózenkrantz jelenleg nem szalonnáz?

– Annak semmi értelme se nincsen. – A gnóm tányérképe felragyogott. – A szalonnázás viszont kellemetes elfoglaltság, csak éppen most a titká-rúr nem képes rája.

– Miért?

– Mer a feje túlságos heveséggel került érintkezésbe a szeneslapáttal – jelentette Slogovics Flagezár, kinek hirtelen boldogsága abból fakadt, hogy úgy érezte: a szájában végre olvadozni kezd a kilincs (valójában a cukorka-sorsra jutott ajtóalkatrészből csupán az olaj csordogált kifelé).

– Miféle szeneslapátról beszélsz, barátom? – Tuba kezdte elveszíteni a türelmét.

– No, az úgy esett, hogy a titká-rúrnak ebédkör szólva lett, miszerint a hatos pinceraktárba rekkentett fogolypotyadék, aza Rufuj... Röfej...

– Rafael! – javította ki a főigazgató, ám rögvest meg is bánta, mert a gnóm elméje ettől úgy lefagyott, mint pingvinpopó a jégtáblán.

– He...? – érdeklődött Flagezár alpribék, épp csak ki nem ejtve ajkai közül a kilincset.

– Semmi, semmi, csak folytasd nyugodtan! – legyintett a főigazgató. – Tehát: miért lett szólva Mózenkrantznak?

– Ja, az! Szóval úgy esett, hogy aza Rűfal őrizetes hatalmas óbégatást rendezett, miszerint szanaszertefelé unatkozta magát. Eztet még el lehetett volna valahogyan viselni, de az üvöltözése fölbergeherge... fölhergeberge...

– Fölhergelte!

– Azaz, jól teccik mondani! – bólogatott hevesen Flagezár: – Szóval fölcukkóta a többi rabot is, akik erre heves pofozkodást kezdeményeztek a folyosókon, meg benne a termekben. Ezér

aztán a titká-rúr, hogy csendet teremcsen, lement a megnevezett rabfogolyhoz, osztan megkérdezte tőle, mi neki a bánattya.

– Igen? – noszogatta volna gyorsabb beszédre Tuba az alpribéket.

– Igen! – vágta ki az büszkén, mint aki már mindent elmondott.

– Azt is szeretném tudni, hogy mi történt ezután!

– Jahogyúgy! – Slogovics Flagezár vígan biccentett. – Hát aza beátalkodott Refil őrizetes aztat követelte, hogy legalább egy tévét aggyanak neki bele a cellájába, mer különben nem áll jókat magáér, és unalmába még lerágja a saját fejét. És tesszen nekem eehinni, igazga-tóúr, hogy az olyan! Az ténylegesbe képes lett vóna rája, hogy lerágja a saját fejét! Meg tán még a másokét is, ha a titká-rúr nem olyan böcs, hogy gyorsan intézkedik, és hozattya neki azt a nagyátmérős, öt ponty egybe házimócsing-rendszert...

– Micsoda?! – kiáltott fel ekkor holtra váltan Monyákos Tuba. – Mózenkrantz tévét vitetett Kis Rafael cellájába?! Hát teljesen megőrült az a szerencsétlen?

– Igen, tényleg így vót, mer az a Rufalfogoly valóban tejjesen megőrült a dolognak, s azóta egyvégtébe a tévéjét nézi – értette félre a kérdést boldog mosollyal Flagezár. – Mongyuk, meg is értem őtet, mer a raboskodásba a bezártság a legrosszabb, amire az okosok odafönn, abban a Gyémánt Joghurtban mosmán tényleg kigógyizhatnának valami megórást. Teszem fel, esetleg nem zárnák be a zelitélteket...

Az Igázó zaklatott parancsnoka félrehessegette az útjában álló, egyre csak fecsegő gnómot, és a lábpótló büvkordét a legnagyobb sebességre kapcsolva száguldott ki az irodából. A csigalépcső tetején a járgány gömbvillám kerekei a levegőbe kaptak, és finom csillámport hagyva maguk után kerengtek lefelé, emeletről emeletre. Slogovics Flagezár becsületére legyen mondvá, hogy bármilyen kurták is voltak gnómságából eredő lábai, valahogy mégis lépést tudott tartani Tubával.

– A szénlapát...?! – fékezett csikorgósat Tuba, mikor a macskaköves udvarra ért. – Mondd csak, fiam, kinek a kezében volt a nyele, amikor lecsapott Mózenkrantz fejére?

– Az éppég a Hlугy Jeromoséban – jelentette lihegve a gnóm, aki rohantában majdnem lenyelte a kilincset. – Ő az az elitélt, aki rövidlátásért lett hozzánk becsukva.

– Rövidlátásért?! – Tuba értetlenül nézett a boldog vigyorba és szemeteszsákba öltözött mindenésre.

– Jelentem alássan: igenis rövidlátásért! Merhogy a Jeromos szeme annyira hunyori, hogy nem vette észre, miszerint éppég a rendőrfőnök úr aranyóráját próbálta kilopni annak a zsebiből. Ez lett neki a veszte: a rövidlátása!

– És miért csapta fejbe a szeneslapáttal a titkáromat?

– Szerintem azért, mer nagyon nehéz gyermekkorra vót.

– A Hlугy Jeromosnak?

– Annak! Legalábbis a bírságoló úr előtt majd úgyis a nagyon nehéz gyermekkorára fog hivatkozni. Mer ő egy igen ravasz igric ám, ezért mindég arra hivatkozik, ahányszor csak letartóztatták.

A főigazgató ekkor úgy döntött, a szénlapát és Mózenkrantz találkozásának rejtélyét inkább majd később próbálja tisztázni. Előbb a pincébe kell lejutnia, hátha még nem késő...

* * *

Ám első pillantásra úgy tűnt, hogy már nagyon is késő.

Az Igázó végtelenbe vesző pincerendszerének legeldugottabb részén található hatos raktárterem előtt úgy fél tucat rendfenntartó toporgott izgatottan. Veszedelmes csataostorákat a falnak támasztották, és azon igyekeztek, hogy legalább az egyik fülüket a csukott ajtó felületére tapaszthassák. Kapitányuk olykor morogva, vicsorogva taszigálta őket arrébb, hegyes könyöke csontroppantó lökéseivel jelezve, hogy még mindig ő az, aki minden jóban elsőbbséget élvez.

A sarkon befordulva Monyákos Tuba a következő szavakat hallotta:

– Szerintem ez a „narancsos” sorozat lesz. Tudjátok az, amelyikben csupa gazdag és szép éber kölyök játssza az agyát, pedig nincs is neki!

– Fidibuszt! Tisztán hallom a doktor hangját, aki minden betegével úgy beszél, mintha gnómbunkót reggelizett volna!

– Csittcsakcsitt! Most csatornát váltott!
– Oh, hiszen ez... Tááá-rá-ráá-tátá-rárarááá-rá-Tá-ráá-ráá-rárarááá...!

– Phú, a Dzsokizene! Ezt látnom kell, engedjete a kulcslyuk...

Monyákos Tuba az egymást taszigáló örök mögé gördült, és finoman megköszörülte a torkát. Bár a cellából továbbra is bömbölő zene szűrődött ki, a megtermett gnómkáplár nyomban vigyázzba vágta magát. Közben néhány bambább beosztottját kőkemény koponyájával, továbbá tisztelgésre lendített karjával suhintotta állon, orron és homlokon.

– Gojgoj főkáplár szolgálatra jelentkezem! – hadarta recsegő hangon.

– Mi folyik itt, ha szabad kérdezni? – A dohánylidérc ingerült szavai acélpengék suhogására emlékeztettek.

– Főigáztató uramnak alázatosan jelentem, éppen a hatos cellában fogva tartott rab különös gondossággal történő, hallgatózással és leselkedéssel kiegészített megfigyelését végezzük!

Tuba kénytelen volt elismerni, hogy gnóm még ilyen ügyesen soha nem vágta ki magát a slamasztikából. Intett, hogy álljanak félre.

A vastag cellaajtón túl a zene hirtelen elhallgatott, s némi fültépő vinnyogás, füttyögés és sivitás után torz beszédhangoknak adta át a helyét.

– Egyedül van? – kérdezte Tuba. – Mármint a rab.

– Jelentem, éppen annyira, mint szegény özvegy édesanyám, mióta hat testvérbátyám után én magam is eljöttem a családi barlangból! – vágta rá Gojgoj káplár, kissé érzékenyenülve. – Még szerencse, hogy Mózenkrantz titkár úr volt oly lágy szívű, és engedélyezte neki a tévé...

– Ő hol van? – vágott a tisztas szavába Monyákos. – Úgy hallottam, megsebesült.

– Való igaz! Mikor ugyanis a titkár úr innét távozván áthaladt az udvaron, Hluga elítélte, aki éppen szemet lapátolt, fennhangon aztat kezdte nehezményezni, miszerint ő miért ne nézhetne tévét munka közben, ha ez az éber vakarcs odabe'meg semmit se nem csinál, oszt mégis...

– Érttem, káplár, de én nem ezt...

– Arra most térnék rá, főigázgató úr! A kialakuló szóváltás keretében Hlугy elítélt számos vádat, valamint egy szél-lapátot is a titkár úr fejéhez vágott. Az ekkor még hangosan jajveszékélő sebesültet jómagam az Igázó gyengélkedőjére vitettem, ahol szakápolásban részesült, melynek hatására eszméletét veszítette. Hogy abból mikor tér magához, azt viszont egyelőre senki se nem tudja megmondani.

Monyákos Tuba gondterhelten sóhajtott. Mózenkrantz nélkül hirtelen „félkarú igázgátónak” érezte magát.

– Nyissák ki az ajtót! – utasította a főkáplárt. Előre félt attól, amit a hatos pinceraktárban találhat, mivel úgy tűnt, senki más nem jött rá (még a máskor oly szemfüles Mózenkrantz sem!), hogy valójában mire is kellett Kis Rafael elítéltnak a televízió.

Gogoj főkáplár szigorú hörrenéssel adta tovább a parancsot. Két beosztottja nyomban a bonyolult zárszerkezetnek ugrott, és reteszeket húzgált, csappantyúkat forgatott. Közben a többiek kézbe vették a csataostoraikat, felkészülve a legrosszabbra.

Nyikorogva, nyüsztve, döngve tárult a cella vasajtaja, s bentről orkánként csapott ki a mosószeres reklám hisztérikus háziasszonyának sikolya:

– „Most aztán úszik a fürdőszobám! És még csak fürdőnadrág sincs rajta!”

* * *

Monyákos Tuba lassan átgördült az alacsony küszöbön. Hallotta, amint a fegyőrök – miként azt megparancsolta nekik – kapkodva visszazárják az ajtót, és becsettintik-csappantyúzzák a bűbájjvédett zárat.

A cellát kék színű, vakítóan fényes villanások töltötték meg, melyek a hatalmas laptévéből áradtak. Tuba nyomban észrevette, hogy a készülék nem csupán a műsort közvetíti, de a képernyő közepe „behorpadt”, tölcserformát öltött, és lassan, nagyon lassan kavargott. „Ahogy sejtettem” – gondolta – „Rafael Ébredés Ajtaját nyitott, hogy megszökhesen. Drága,

naiv Mózenkrantz, te aztán alaposan át lettél verve! Még hogy unatkozik, és joga van a szórakozáshoz! Talán már...”

A sarokba állított vaságy mögött árnyék mozdult. Monyákos Tuba lassan szembefordult vele, majd hátrafelé és oldalra gördülve igyekezett kikerülni a televízió fényzuhatagából.

– Te meg mit művelsz itt, fiatalember? – kiabálta túl az iszonyú hangzavart.

– Hát ide evett végre a fene, kriplikirály? – jött a válasz, gúnyos röhögéssel koronázva. – Már azt hittem, legközelebb csak akkor találkozunk, mikor megkereslek, hogy végezzek veled.

Monyákos Tubának végre sikerült kihátrálnia a szemkáp-
ráztató villogásból. A sarokban sötétlő árny keze mozdult, a tévé csatornát váltott.

– Kapcsold ki ezt az ördögi masinát, Rafael! – szólt a főigazgató. – Úgysem engedem, hogy átlépj rajta a Valóságba!

Az éber elítélt újra megnyomta a távirányító gombját, mire a készülékből rockzene kezdett harsogni. Tuba a gömbvillám-
kerekeken és a lábpótló büvkordé vázán keresztül is érezte a pinceraktár kőpadlójának finom rezgését.

– Nyugavér és csigalom, nyomoronc – nevetett Rafael, kilépve a sarokból. Tagbaszakadt alakja most még fenyegetőbb volt, mint eddig bármikor. Zsíros, puffedt arca, kockaállá, széles vállai és hájhurkás hasa igazán visszataszító jelenséggé tették, annak ellenére, hogy csupán 13 éves volt. – Már csak azt kell eldöntenem, a Valóság melyik szegletébe szeretnék kerülni. Lássuk csak... – csatornát váltott: a hangszórókból bégetés harsant. – Nahát, egy birkanyáj, valahol az Alföldön! Nem, ez tuti, hogy nem nekem való. – Gombnyomás: vinnyogó-süvöltő motorzaj – Forma egy! Attól tartok, még a végén kivasalnának, ha véletlenül a kerekeik elé érkezem. – A távirányító ismét mozdult: a délutáni tévéshow-ban két ember épp arra készült, hogy alaposan fejbe veregesse egymást. – Ez az! Lesz nagy meglepi, ha a semmiből hirtelen előbukkanok. Na, te lúzer, akkor hát...

Kis Rafael eldobta a távirányítót, s nekilendült, hogy átvesse magát a képernyő horpadt közepében kavargó Ébredés Ajtaján. Tuba épp erre számított. A kordéba szerelt bűbájostorból

sebesen surranó fénykéz nyúlt ki, s mielőtt a távirányító talajt érhetett volna, megnyomta rajta a piros gombot.

A hirtelen beállt csendben Rafael homlokának koppanása az elsötétült laptévén mehökkentő visszhangot vert.

– Te kis, teee...! – Az éber őrizetes vicsorogva ugrott talpra. – Most véged!

A főigazgatónak még egy halk, szomorú sóhajra is telt, mielőtt bűvbéklyót igézett a megvadult kölyökre. A fénylő kötelékek a levegőbe emelték sonkasorsra jutott foglyukat, s a lehető legóvatosabban a vaságy matracára nyekkentették őt.

– Halljam, fiú, mi volt ez? – gördült Tuba Rafael mellé. – És kérlek, ne nézz teljesen bolondnak: simán leléphettél volna, mielőtt ideérek, mégsem tetted.

– Mert nem találtam... – lihegte a hiábavaló vergődéstől kifulladásra Rafael. – Egyetlen francos csatornát se találtam, ahova szívesen mentem volna.

Monyákos Tuba természetesen nem hitt az őrizetesnek. Tekintete a felforgatott cella szeméthalmai, szétvert bútorzatának roncsai között kutatott, ám hiába. Semmit sem lelt, ami megmagyarázta volna Rafael érthetetlen viselkedését. Simán megszökhetett volna! Miért nem tette?

– Hát jó, ahogy akarod – bölintott végül Tuba. – Később talán majd meggondolod magad, és elárulod, miért rendezted ezt az agyament cirkuszt. El kell ismernem: becsapni a titkáromat és tévét szerezni furfangos húzás volt! Az pedig, hogy bűbájostor nélkül is képes vagy Ébredés Ajtaját nyitni, igazán lenyűgöző teljesítmény.

– Csak el ne alélj itt nekem, négykerekű! – Kis Rafael gyűlölettől izzó tekintetét vetett a főigazgatóra, miközben az arcán könny patakozott, bár csak az egyik oldalon. Tuba biztos volt benne, hogy ha a bűvbéklyó nem tartaná fogva, a fiú máris vadul dörgölné a jobb szemét. – Bármikor leléphetek innen, ezt jól véd az eszedbe, kriplicsek!

– Hát persze! – Monyákos Tuba keserű mosollyal bölintott. – Ám addig is... Mit szólnál, ha folytatnánk két éjszakával korábban megkezdett utazásunkat az életem történetében?

– Senkit sem érdekel, miféle nevetséges kalandokban volt részed, lajdérc – vicsorogta Kis Rafael.

– Ó, pedig legutóbb épp ott hagytuk abba, hogy menekülnöm kellett Kopaszhegyi Tar Jukundusz haragja elől. Emlékszel? Ha akkor éjjel nem sikerül elhagynom az Aranyos Szegeletet, reggelre a borbáro pengelidércei tán fel is szeletelnek. Hála azonban Traszvacsek Homár barátomnak, aki nekem ajándékozta a csurungáját, amit egy ausztrál sámántól kapott, maradt még némi reményem a menekülésre.

– Ha majd én vadászom rád, nem lesz! – ígérte torz vigyorral Rafael. Monyákos Tuba úgy tett, mintha meg se hallotta volna a fenyegetést. Keze ismét a beépített bűbájostorra tévedt, s miközben zsongító hangon tovább beszélt, harmadszor is megidézte a kényszerhéder-bűbájt. A zöldessárgán derengő, lágyan lengő ködpászmák körbefolyták Rafael ágyon fekvő, gúzsba kötött testét, mely előbb megmerevedett, majd ellazult.

– Nehéz szívvel hagytam ott a barátaimat – duruzsolta Monyákos Tuba, múltba merengő tekintettel. – Pisla, Repesztő és a többiek... Ők legalább az Aranyos Szegeletben maradhattak, s ha kellett, segíthettek egymásnak. Én azonban kénytelen voltam az ausztrál révülő lelkének jóindulatára bízni magamat. Most is tisztán emlékszem Homár baljóslatú szavaira: „A csurunga veszélyes és kiszámíthatatlan varázseszköz. Ha a benne lakó sámán lelke úgy ítéli meg, hogy nem vagy méltó a segítségére, akkor egyszerűen szétmaszatol téged az álmovilágok közti térben. Am mégisincs más választásod, Tuba: csakis ez menekíthet el az üldözőid elől.” Így tehát még abban sem lehettem biztos, hogy ép lidércbőrrel megúszom a mágikus utazást. Azt pedig, hogy hol köp ki magából az Álomidő, végképp nem sejthettem...

* * *

Az egyik pillanatban még Traszvacsek Homár barna félci-pő-uszályházának lapos orrán ácsorogtam, kezemben a pálca alakú csurungával. Mögöttem Pisla, Repesztő és a vén boricás szomorú tekintettel intettek búcsút. Lehunytam a szemem, s halk szóval kértem a rég halott ausztrál sámán lelkét, hogy legyen a segítségemre. A csurunga megremegett, majd hirtelen szilánkokra robbant az ujjaim között...

Feneketlen kútba zuhantam. A testem veszett pörgésbe kezdett, ruhámat kegyetlen orkán cibálta, bőrömet gyémántkemény homokszemek karistolták. Kinyitottam a szemem. Elmosódott árnyak lengtek körül. Olykor bizonytalan alakot öltve torz állat- és emberfejeket, vadul vicsorgó pofákat formáztak, vagy halált hozó sziklameredélyekké, zuhatagokká, szakadékokká változtak, és magukba nyeltek.

Az Álomidő útján jártam.

Mikor már századszor is meg kellett volna halnom, hisz a szellemárnyak borotvaéles agyaraikkal belém martak, karmaikkal szétvagdaltak, és sziklatestükön sokadszor is összezúztak, hirtelen egy vénségesen vén arc jelent meg előttem. Ráncos, szinte feketére cserzett bőr, duzzadt ajkak, lapos, széles lyukakkal szuszogó orr, bogárfeketés csillanó szemek – a csurungában lakó sámánlélek volt ő, aki alaposan megszemlélte, majd eltátotta a száját. Az odvas, töredezett fogak egyre csak nőttek, távolodtak, fölém és alá kerültek, míg végül már csak a gigantikus nyelvet, s azon túl a torok nedvesen csillogó, sötét barlangját láttam.

A sámán lelke magába nyelt. Utoljára a mögöttem összecattanó fogsorok recsenését hallottam, s aztán...

Darabokra estem. Igen, ez a pontos megfogalmazás. Nem a karjaim vagy a lábaim váltak le a testemről, inkább a sejtjeim hagyták el egymást. Szétfröccsentem az Álomidőben, elkenődve a Mindenségben, mint margarin a kenyéren.

Ezután már csak arra emlékszem, hogy az Álomidő süvöltő fergetege magába szív, majd egyetlen szemrebbenés idejére teljes csend tölti be a Mindenséget... Aztán újra jött a hurrikán, ellenállhatatlan erővel préselve egymáshoz széthullott darabkáimat, hogy végül a résnyire nyíló fogak és csücsöri ajkak között jól megsercintve engem, visszaköpjön a Valóságba...

Legalábbis én azt reméltem, hogy oda. Ám amikor megmozdultam (micsoda boldogság, hogy volt mivel!), majd a szememet is kinyitottam, rettentő rémület fogott el. Hason feküdtem. Orrom előtt barna föld, amit zöld kúszónövények levelei, liánok tekergőző szövevénye borított. A tenyeremre támaszkodva próbáltam felkelni, csakhogy a talaj lágyan

besüppedt, ide-oda hullámozott, s én, elvesztve egyensúlyomat, rögvess visszazuhanтам.

– Mi a ragyaverés...?!

Újabb kísérletet tettem, de a szemre szilárd föld úgy viselkedett, mintha vízágyon hevernék: puha volt, lágyan ringó és szeszélyesen horpadó, vagy épp kitüremkedő. Végül úgy döntöttem, előbb az oldalamba, azután a hátamba gördülök, s úgy igyekszem felülni. Ez sikerült, bár a talaj ringatózásától felkavarodott a gyomrom.

– Lefogadom, hogy nem a Valóságban vagyok – motyogtam magamnak bosszúsan. – Habár szemre úgy néz ki, mintha egy erdőbe... vagy inkább egyenesen a dzsungel közepébe pottyantam volna.

A fejem fölött hatalmas fák sűrű lombkoronája takarta az eget. Köröttem minden zizergett, züzmögött, motoszkált, kaparászott és sziszornyákkolt. A legapróbb mozdulatomra is lusta imbolygásba kezdő talaj növényzetétől, a párás levegőn át, a vadul burjánzó fák lombjáiig mindenhol milliárd apró rovar, bogár, lepke, gyík, pók és százlábú tette a dolgát, bódító zajt keltve ezzel. A fejem fölött ág reccsent; még épp láthattam egy vörös bögőmajom ülepét, amint eltűnt a levélrengetegben.

– Annyi biztos, hogy ez itt nem a Rottenbiller utca – állapítottam meg, majd ujjammal óvatosan böködni kezdtem a földet. A lassú, tovagördülő hullámozás most sem maradt el. – Ám valami azt súgja, hogy ez a hely dzsungelnek se teljesen valószínű. Lássuk csak!

Ültömben épp elértem egy letört ágat, amit némi lengetés után a legközelebbi fa törzséhez vágtam. Éles csattanást kellett volna hallanom, ám helyette tompa, visszhangszerű bonngás kelt. Ennél is jobban meglepett, hogy a hatalmas fa kérge hullámokat vetett, melyek onnan terjedtek szerte, ahol az ág eltalálta, s egészen a lombozatig, lefelé pedig a talajig vándoroltak.

– Ég Atyácska, ne hagyj el! – nyögtem. – Hiszen ez egy zselédzungel!

Némi gyakorlatozás után kitanultam, miként kell a ringó talajon talpon maradni, sőt, biztonságosan járni. Eleinte fától fáig botorkáltam, vigyázva, nehogy túl heves hullámokat keltssek

a környezetemben. Közben volt szerencsém megfigyelni néhány gyönyörű kolibrit, színes tollú papagájt és tenyérszerű pilangót.

Legalább egy kerek órája botorkáltam a láthatatlan magasságba törő, különös fák között, melyek oly hatalmasak voltak, hogy a törzsüket kitüremkedő pillérekkel kellett megtámasztatniuk, mikor szokatlan zajra lettem figyelmes. Eleinte halk, dallamos, ám fájdalommal teli nyekergésnek tűnt, mintha egy skót dudás úgy játszana a hangszerén, hogy közben újabb és újabb zongorát ejtenek a fejére. Vigyázva óvakodtam közelebb, próbálva a dús páfrányok takarásában maradni. Az ének – mert bármilyen döcögő, karistoló, nyögdécselő hangokból állt is, azért az volt! – hol felgurgulázott, hol meg vinnyogva elenyészett. Ráadásul a szavakat, melyekből állt, a fülem annyira idegennek érezte, hogy már-már borsódzott tőlük a hátam.

A forró, párás levegő, melytől a ruhám csatakosra ázott, együtt remegett a fura énekkel. Végre elértem az utolsó fát, mely mögül kilesve apró tisztásra láttam. Két embert pillantottam meg. Legalábbis első látásra azt hittem, emberek, bár meglehetősen szokatlan figurák voltak.

Az egyik ruhaként barna rongyokat viselt, melyek megtévesztésig hasonlítottak a napra száradni tett, hosszúkás dohánylevelekre. Mivel háttal állt nekem, az arcát nem láthatam, de ráncos tarkója, aszott karjai és lábszárai szinte feketék voltak a naptól, vékony bőre alatt pedig vastag erek lüktettek. A fickó tar fején barna levelekből font korona rezgett, amit az erdei szél időnként meg-meglibbentett.

Ám a legkülönösebb mégis az volt, hogy a fickóból folyamatosan *dőlt a füst!*

Először azt hittem, túl közel áll a tűzhöz, ám jobban szemügyre véve rájöttem, hogy tévedek: nem volt ott semmiféle tűz! A finoman libbenő, egérszürke füst a férfi testéből, ruhájának ráncaiból, repedéseiből és közvetlenül a bőréből szivárgott!

A másik alak a rejtekhelyemmel szemben állt, és kissé görnyedt, alázatos testtartásban toporogva, torokhangon énekelt. Azonnal láttam, hogy indián. Alacsony, szinte töpörödött kis

fickónak tűnt, aki ráadásul csupa ín és pendülő izom. Pergamenszáraz, ráncos bőre barna volt, tele kacskaringós tetoválásokkal. A fején zöld növényi szalagokból álló „parókát” viselt, mely göcsörtös válláig ért. Az arcán fekete és vörös tetoválások futottak. A nyakában apró csontokból, gyöngyökből és színes madártollakból font dísz csüngött, mely a tánclépések ritmusára folyton horpadt mellkasának verődött. A dereka köré szárazon zörgő fűszoknyát tekert, a bokáján rákpáncélok és üres kagylóhéjak csörögtek. Régóta táncolhatott már egy helyben, hisz láttam, hogy meztelen talpai két üreget vájtak a puhán ringó talajba.

– *Hajjahooj-jaminahuahej-jehajjjahoj-jaminahuaheeejjj!* – szállt a torokhangú gurgulázás.

Most már bevallhatom: hiába lestem hatalmasra nyitott szemmel mindazt, amit abban az elvarázsolt dzsungelben láttam, mégse voltam képes megérteni a különös jelenetet. A vén indián még legalább fél órán át táncolt és énekelt (pontosabban: topogott és nyögdécselt), miközben mélyen beszívta, majd kifújta a barna ruhás fickóból gomolygó füstöt. Az unalomtól már-már elnyomott az álom, mikor a levélkoronás férfi végre megmozdult, és így szólt:

– Kérésed megértettem, Don Manolo – a hangja sejtelmesen susogott, s amint elérte az alsó lombokat, az addig folyton csicsergő, kerregő, zümmögő, kvakkogó és káricsáló állatok elnémultak. – Kövess, *pajé*¹, mutatom az utat!

Az öreg indián, akit ezek szerint Don Manolónak hívtak, bólintott. A barna ruhás férfi könnyed léptekkel kelt útra. Ámulva vettem észre, hogy meztelen talpai elől a sűrű aljnövényzet sietve húzódik félre, ösvényt nyitva kettejüknek. Mikor már-már eltűntek, én meggörnyedve, fűgén követni kezdtem őket.

Sokáig gyalogoltunk. Don Manolo továbbra is énekelgetett, bár most halkabban, de épp olyan értelmetlen, elnyújtott szavakat ismételve, mint korábban. A dzsungel ismét ijesztő, kísérteties zajokkal vett minket körül, aminek kifejezetten örültem, hisz így kisebb volt rá az esély, hogy esetleg meghallják a neszezésemet.

¹ pajé = egyes dél-amerikai törzsek nevezik így a sámánjaikat

A talaj egy idő után emelkedni kezdett. Továbbra is hatalmas fák, szeszélyesen ingó cserjék, sűrű függönyként lengedező liánok övezték az ösvényt, de a barna talajból itt-ott már egy-egy fehér hátú szikla is előbukkant. Nem bírva a kíváncsisággal, az egyiket megérintettem. Bár a szemem rideg, érdes felületet látott, az ujjam puha anyagot tapintott.

A kusza, félhomályos dzsungel úgy ért véget, mintha késsel vágták volna el. A vakító napfénybe lépve Don Manolo megtorpant, a barna ruhás pedig szembefordult vele. Én természetesen az erdőszéli páfrányok takarásába húzódtam, s még a lélegzetemet is igyekeztem visszatartani.

– Don Manolo, közös utunknak itt a vége – jelentette ki a barna ruhás.

– Hálás vagyok neked, Viho-Mahse, Tubákolás Mestere, amiért megmutattad nekem, hol találhatok rá Vai-Mahséra, az Állatok Mesterére – hajolt meg a vén indián.

– Alkutok legyen sikeres és bölcs – biccentett a barna ruhás, majd sarkon fordult, lépett kettőt, s mire a talpa harmadszor is érinthette volna a talajt, porrá omlott.

Don Manolo ekkor felhágott a domboldalra, egészen a fejünk fölött nyújtózó keskeny sziklaperemig. A rejtekhelyemről csupán annyit láthattam, hogy a szürke ormot kúszónövények sűrű erdeje borítja, mintha az öregember „liánparókáját” akarná utánozni. Kúszva követtem az indiánt, mert nem akartam lemaradni egyetlen olyan eseményről sem, ami végre elárulná nekem, hogy az Álomidő hová köpött ki.

A hegyoldal rémisztő méretű, fojtogató párákat lehelő, s oly feneketlenül sötét barlangszáját tátott ránk, mintha egyenesen egy éber ügyvéd lelkének mélyére látnánk. Don Manolo megállt, majd fűszoknyája rejtekéből ügyes kis kereplőt vett elő, és meglendítette azt. A recsegő-zörgő hangra denevérek tízezrei röppentek ki a barlangból, kavargó fellegükkel takarva el a napfényt. Attól féltem, hogy az a csenevész kis bokor, ami egyetlen fedezékem volt, nem rejt el a szemük elől, de aztán eszembe jutott: a *bőregerek* nappal szinte vakok, és csupán a hanglokátorukra hagyatkozhatnak.

– Szólítalak, Vai-Mahse, Állatok Mestere, kihez ételért jöttem! – harsant ekkor Don Manolo kántáló kiáltása. A denevérek

hullámozó tömege nyugtalanul kavargott a feje fölött, ám ő, ügyet sem vetve rájuk, újra meglendítette a kereplőt.

– Bocsáss be a házadba, Állatok Mestere, mert ajándékot hoztam neked!

Ezt hallva arra kellett gondolnom, hogy az öreg indián át akarja verni a barlang lakóját, hisz a fűszoknya alatt aligha rejtegethetett egy zacskó savanyúcukornál kiadósabb kaját. Hoszszan merengni azonban nem maradt időm, mert a denevérfelhő újabb ezer bőrszárnyúval lett sűrűbb, miközben mind lejjebb ereszkedtek, mintha támadással fenyegetnék a vénembert.

A kereplő harmadszor is megreccsent.

– Vai-Mahse, jöjj fogadásomra, s én átadom az étekért ajándékul neked szánt emberi lelkeket!

Ekkor épp csak meg nem állt bennem az ütő! Hallottam már arról, hogy az Aranyos Szegelettől, szép hazámtól távol eső vidékeken bizonyos varázstudók *emberi lelkeket* áldoznak, de sose hittem volna, hogy ez a 20. században még mindig lehetséges.

A denevérfelhő hirtelen a magasba emelkedett, feketén kavargó kúppá alakult, árnyékát Don Manolóra vetve. A következő pillanatban a barlang száját takaró liánfüggönyön rés nyílt. Azt vártam volna, hogy aki kilép rajta, az legalábbis brutális testalkatú, ocsmány kinézetű, és egymaga dupla annyi fog birtokosa, mint amennyi egy egész krokodilsordának jár.

Vai-Mahse azonban alig ért Don Manolo derekáig! Meztelen bőre égővörös színű volt, kényelmes vadászruhát viselt, s egyik apró öklének hurkaujjai néhány nyílvevesszőre, míg a másiké egy fogpiszkálónak is kevés újra zárultak rá.

– Üdv néked, pajé! – rikkantott vidám vigyorral az Állatok Mestere. Közben hátravetette a fejét, mire gyöngyökkel és madártollakkal díszített hollófekete haja a sarkát kezdte csiklandozni. – Na, mi a pálya? Csak nem megint itt a vadász-szezon?

– Ahogy mondod, fenséges Vai-Mahse – hajolt meg Don Manolo, ami kicsit úgy festett, mintha be akarná kapni a vörös emberkét. – Tárgyalhatunk?

– Amíg van miről – fancsalodott el az Állatok Mesterének ábrázata, miközben félreállt az útból, és karjával befelé

tessékelte a pajét. – Tudod, kedves öregem, az erdőirtás egyre több alattvalómat öli meg. Ha így megy tovább, hamarosan...

Sajnos ekkor a barlang elnyelte a hangját. Dühösen pillantottam fel a még mindig ugyanott kavargó denevérekre, akik bizonyára őrséget *repültek* a bejárat fölött. Aztán mintha ürdüng szállt volna meg, talpra ugrottam, és a két fura alak után osontam. Egyszerűen *tudnom kellett*, hová keveredtem! Sőt, azt is, hogy Don Manolo valóban afféle varázstudó-e, aki pizzafutárként házhoz (azaz barlanghoz) szállítja a felfalni szánt emberi lelkeket!

Legnagyobb döbbenetemre a denevérek ügyet sem vetettek rám. Talán ügyesebben lopakodtam, mint azt magamról hittem, vagy lefoglalta őket a dzsungel kifogyhatatlannak tetsző rovarkészlete – ezt nem tudom. A lényeg, hogy sikerült bejutnom a barlangba, ami aztán egészen más képpel fogadott, mint azt előre vártam.

A nedvesen csöpögő, súlyos liánfüggönyön túl félhomályos, kicsiny termet találtam, melyből legalább hét járat indult tova, ám hamar rájöttem, hogy bármennyit is kanyarognak, végül mind ugyanabba a hatalmas barlangcsarnokba torkollnak. A sziklapadlót vastagon takarta a denevérguanó. A lépteim alatt kiszáradt bogárpáncélok és belőlük táplálkozó férgek roppantak, szortyogtak. A fojtogató bűztől fuldokolva siettem tovább.

A barlangcsarnok bejáratánál egy szikla mögé kuporodva kezdtem leskelődni. Középen máglyának is beillő tűzrakás lobogott, fölötte vaskondérral, melyben valamiféle lé fortyogott. A lángok nyújtotta, szeszélyesen vibráló fényben nyomban megpillantottam Don Manolót és Vai-Mahsét. A két alak egymással szemben, gyékényszőnyegeken ült, és egy-egy vaskos, világosszürke szivart szívva, kedélyesen beszélgetett.

– A tukano vadászoknak tehát zsákmányra volna szükségük, s téged kértek, hogy állapodj meg velem – mondta a kicsi, vörös bőrű emberke.

– Ahogy minden évben, mióta én vagyok a törzs pajéja – pöffentett sűrű füstfelleget a levegőbe Don Manolo. – És persze nem kérem ingyen!

– Halljam hát, mire volna szükségetek!

Ekkor a vén indián halkan mormolni kezdte a tukano törzs kívánságlistáját:

– A vadászaink idén öt *rázás*² tapírt, négy rázás párd�macskát, hat rázás fehêrszajú iszapteknôst, négy szurukut, tíz lândzsakígyót, két zsírfecskét, hét pápaszemes baglyot, hat lajhárt, tizenkét barna pókmajmot, nyolc szarvasbékát, három arany mellû kolibrit...

Ès csak morzsolta, döngte, zûrmögte a számokat meg az állatok nevét, miközben Vai-Mahse a szivarján pöfékelt, olykor biccentve, máskor – mintha sokallná a kívánságot – vörös homlokát ráncolva. A kimerültségtôl immár ismét közel jártam ahhoz, hogy a sziklának koppantva a fejem, elaludjak. Ám ekkor a tûz fénykörének szélén mozgást vettem észre. Mintha maga a barlang talaja vonaglott volna; lassú hullámokban terjedtek tova az árnyak. Elôrébb hajoltam, mire a fületem halk morgás, nyöszörgés, vinnyogás és sziszegés ütötte meg. Minél inkább meresztettem a szemem, annál több rezdülést, nyújtózást, apró remegést és finom kapálózást vettem ki a sűrû félhomály mélyén, míg végül...

Majdnem felsikoltottam. Ott, ahová a tûz fénye épp csak elért, vagyis a hatalmas barlangcsarnok végtelennek tûnô félhomályában, ezer és ezer állat szundikált. A padlót kígyók, madárpókok, teknôsök, békák, gyíkok és jaguárok vaskos szönyege takarta. A magas plafon alatt vastag tartógerendák kusza rengetege futott, s azokon madarak, halak, majmok, lajhárok, baglyok, sasok, pumák, papagájok, folyami delfinek és olyan vaskos óriáskígyók ezrei csüngtek, mint jómagam derékbsége kétszer!

Miután a szemem hozzászokott a vibráló félhomályhoz, már azt is meg tudtam állapítani, hogy az állatok mind élnek, csak épp valamiféle bûvös álom telepedett rájuk.

– ...harminc rázás citromlázac, ugyanannyi fekete fantomlázac és gyöngyházfényû törpesüger, három rázás sörényes hangyász...

Don Manolo mormolása összekeveredett a fáhasábok halk ropogásával. Mikor kimondta egy-egy állatfaj nevét, a barlang

² Ekkor még halovány lidércila pöffenetem sem volt arról, miféle „rázásról” hablatyol a pajé!

sötétjében, a falak tövében, vagy épp a szarufákon halk nyöszszentés, mordulás, kaparászás, verdesés hallatszott, ami szinte azonnal el is ült.

– ...és jól jönne még két rázás fekete kajmán, tíz-tíz rázás rózsafejű és feketesapkás papagáj, valamint a szellemkergető csörgőmre se ártana néhány új toll, tehát a magam részéről örülnék egy rázás örvös inkakolibrinek is.

Hirtelen fullasztó, párás csend töltötte meg a barlangot. Bár lidércösztönöm minden rezdülése azt követelte, hogy nyomban fogjam menekülőre, a kíváncsiságom mozdulatlaná dermesztett.

– Azt hiszem, kedves barátom, a tukano törzs idén sem esett a mohóság vétkébe – szólt Vai-Mahse. – Megkaphatjátok a kert zsákmányt, mindegyikből annyi rázást, amennyit mondtál, ha értük kellő számú ember életét tudod felkínálni.

Reménykedtem benne, hogy rosszul hallok. Don Manolo azonban cseppet sem lepődött meg, bár zöld iszalagokkal kevertezett homlokán néhány különösen mély ránc tűnt fel. Mielőtt a tukano törzs varázstudója (mert immár biztos voltam benne, hogy ő az) válaszolt volna, néhány vaskos slukkot szippantott a szivarjából.

– Te is tudod, Állatok bölcs Mestere, hogy a törzsben tavaly kevés gyermek született, és azok közül is sokan meghaltak, mielőtt elérték volna az egyéves kort – mondta végül Don Manolo. – Csupán négy öregember, két asszony és egy fiatal fiú életét tudom neked felajánlani. Az állatokért cserébe ők mind meghalnak, mielőtt letelik az esztendő, a lelküket pedig te kapod meg, Vai-Mahse.

Ekkor bizony szívesen Don Manolo fejéhez vágtam volna valami nagy és nehéz tárgyat, hátha észhez tér, de persze moccanni sem mertem. „*Micsoda dzsungelmélyi, kőkorszaki barbártempó ez!*” – gondoltam felháborodottan. – „*Ez a két fazon tényleg emberi életeteket készül elcsereberélni, méghozzá néhány szundikáló állatra!*”

– Sajnos azt kell mondjam neked, drága öreg barátom, hogy ez bizony kevés – sóhajtott Vai-Mahse, és vörös képén valódinak tűnő szomorúság suhant át. – Te is jól tudod, hogy amióta

a fehér ember és a meszticek irtani kezdték az esőerdőt, évről évre egyre több felügyeletemre bízott állat hal ki.

Don Manolo elkeseredetten szopogatta szivarja végét.

– Ha kevesebb rázással kell beérnünk, éhínség törhet ki a falvainkban – mondta.

– Igen, ez igaz – bólintott Vai-Mahse.

– Ha kevés a zsákmány, a vadászaink elgyengülnek, asszonyaink nem tudják lereszteni a maniókát, és a gyermekeink megbetegszenek – folytatta a pajé. – Mindezért pedig engem fognak hibáztatni, mondván: rossz üzletet kötöttem veled, bölcs szellem.

A kicsi, vörös bőrű emberke ismét csak bólintott, majd így szólt:

– Ajánlj fel több emberi életet, és én lerázom neked az összes állatot, amit kértél.

– Ezt csak úgy tehetném, ha a szomszédos törzsek tagjaira halálos átkot küldök.

– Képes vagy rá, nem?!

– A tudásom megvan hozzá, és cencakom³ is akad bőven – Don Manolo arcára végtelen elkeseredettség ült ki. – Csak-hogy hosszú életem során én mindvégig pajé voltam, és eddig még soha nem kellett varázslóvá vagy boszorkánnyá válnom.⁴

A rejtékhelyemen kucorogva a felét se értettem mindannak, amit ez a két különös alak összehordott. Ám abban biztos voltam, hogy mihamarabb távol kéne kerülnöm ettől a hátborzongató alkudozástól. Már épp elhatároztam, hogy visszalopózom a barlang bejáratához, és eltűnök a zselédzsungelben, mikor halk surrogásra lettem figyelmes. Felnéztem, s a tűz halvány fényében egy barna denevért vettem észre, ami épp a fejem fölött körözött. A bőrszárnyú lény úgy tett, mint aki keres valamit, majd hirtelen a sziklaplafonba csimpaszkodott, s összehajtogatva lebernyegét, elcsendesedett.

³ cencak = varázstüske (később még lesz róla szó)

⁴ A dél-amerikai indiánok között a sámán, azaz a pajé elsősorban gyógyít, segítséget nyújt (bár erejével bármikor ártani is tudna). Azt a pajét, aki rontásra, károkozásra használja az erejét, varázslónak vagy boszorkánynak (akkor is, ha férfi) nevezik. Az ilyenek valójában gonosszá lett, ártó szellemek által megszállt vagy bizonyos kényszerítő körülmények miatt rossz útra tért pajék.

Közben Don Manolo és Vai-Mahse tovább alkudoztak. A pajé egyre szomorúbb, a vörös emberke viszont egyre lelke-sebb lett, míg végül felkiáltott:

– Rendben, ez már tetszik! Akkor tehát megállapodtunk: te halálos betegséget küldesz Kihotéra, a deszavák törzsfőnöké-re és annak fiatal asszonyára, én pedig cserébe megadok ne-ked minden rázást, amit kértél.

Don Manolo a tűzbe dobta csonkig égett szivarját, majd bó-lintott.

– Így legyen – mondta halkán. Bár jó vesszőfutásnyira vol-tam tőle, mégis tisztán láttam, hogy a pajé épp csak el nem dől a kimerültségtől. Valahogy mégis sikerült talpra állnia, s követnie Vai-Mahsét, aki ruganyos léptekkel indult a barlang belseje felé.

Tudtam, hogy ez volna a legjobb alkalom a csendes vissza-vonulásra, ám a következő percek eseményei teljesen lenyű-göztek. Vai-Mahse ugyanis, mielőtt felállt volna, megsimí-totta a tűz lángjait, mire azok vad lobogásba kezdtek, akkora fényességet árasztva, hogy végre beláthattam az egész bar-langcsarnokot. A földön és a magasban nyújtózkodó gerendá-kon százezrével szunyókáltak az állatok. Don Manolo néhány pillanatra eltűnt az egyik mellékjáratban, s mikor előkerült onnan, a hátán hatalmas fonott kosarakat egyensúlyozott. Az Állatok Mestere intett, mire a pajé görnyedten indult a nyomába. Mikor aztán Vai-Mahse megállt valahol, Don Ma-nolo fogta az egyik kosarat, és letéve azt a földre, kissé hát-rébb húzódott.

Végre megtudtam, mi is az a „rázás”. Vai-Mahse ugyan-is hirtelen felfelé nyújtotta a karját, ami úgy nyúlt meg, mint ha gumiból volna, és tenyerét az egyik gerendára tapasztva, erősen *megrázta* azt. A pajé által kért állatok hangos puffaná-sokkal hullottak az odakészített kosárba. Mivel Don Manolo korábban „öt rázás” tapírt kért, ezért Vai-Mahse ötször feszült neki a gerendának, amin a gúzsba kötött, békésen szunyókáló tapírok csüngtek. Mikor ezzel végzett, tovább-ballagott a kö-vetkező szarufához, amin ocelotok⁵ bóbiskoltak.

⁵ párdumacska

A jövődöbeli zsákmánynak szánt állatlélkek (mert közben rájöttem, hogy amiket összegyűjteni látok, csupán a majdan megszülető papagájok, kolibrik és békák *lelkei*) lassan az özszes kosarat megtöltötték. Ekkor Don Manolo és Vai-Mahse nekigyürkőzött, és elkezdte kihordani azokat a barlang elé.

Mintha valamiféle bénult révületbe estem volna, a szikla árnyékában maradtam. Az eszem ugyan tudta, hogy menekül-nöm kéne, ám a tagjaim nem mozdultak. Mikor az Állatok Mestere és a pajé mellém ért, a vörös bőrű emberke megtor-pant.

– Ezzel meg itt mi legyen? – kérdezte, s egyenesen a szemembe nézett.

Don Manolo közelebb caplatott, s a kosár súlya alatt mélyen meggörnyedve, szintén engem kezdett vizslatni.

– Randa kis jószág – mondta végül.

– Nézd meg jobban! – szólt rá Vai-Mahse. – Csak úgy árad belőle Opaca Szeri⁶ csodás, keserű illata. Ekkorka lényben én még soha nem éreztem ilyen sok varázserőt.

– Azt gondolod, bölcs Vai-Mahse, hogy talán egy *szangariitével*⁷ van dolgunk? – ámult el Don Manolo. – Akkor az lesz a legjobb, ha magammal viszem.

– Téged illet – értett egyet az Állatok Mestere. – Ha Opaca Szeri keresni kezdi, és az én barlangomban talál rá, a végén még azt fogja hinni, hogy elraboltam a szolgáját.

Sikoltani, rúgni, harapni és karmolni szerettem volna, de hiába. Az akaratomat valami ismeretlen bűbáj bénította meg. A vén pajé értem nyúlt, ráncos kezével könnyedén felmarkolt, és a hátán lévő kosárba dobott. Álmatagon pislogó varangyok, síkos fantomlazacok és egy bamba sörényes hangyász társaságában találtam magam. A tekintetem rémülten rebbent ide-oda. Ekkor pillantottam meg ismét a plafonról csüngő de-nevért. A kis vakarék ronda orra felém bökdösött, s mintha vi-gyorgott volna. Végre megértettem: ő volt az, aki bénító bűv-erejével kiszívta minden erőmet!

⁶ A szent „dohánypaszta” (a dél-amerikai „bölcsök köve”, a legendák alapanyaga) szelleme, aki a pajék révülését, álomutazását segíti.

⁷ Öröszellem, aki bölcs, jó és sok bűbajt képes a pajé számára megtanítani. Ejtsd: szangárite

Ezután már csak arra emlékszem, hogy Don Manolo a barlang elé vitt, s ott az állatlélekkel együtt egy vaksötét, aljanincs üregbe borított...

* * *

Miután magamhoz tértem, az első és legfontosabb dolog az volt, hogy továbbra is csukva tartsam a szemem. Nem akartam, hogy más is tudja: immár újra üzemképes lidérc vagyok. Villámgyorsan átgondoltam mindent, amiről csak tudomásom volt. Annyit biztosra vettem, hogy a csurunga megnyitotta az Álomidőt, s azon keresztül valami *rettentőriúten bazigazánmessze* repített az otthonomtól, vagyis az Aranyos Szeget Budapest nevezetű városától.

Eddig minden világos!

Am úgy tűnt, az Álomidő áramlását megzavarhatta valamiféle véletlen arra járó, idegen bűverő, mivel a *távoli Valóság* helyett a *távoli Álomvilágba* pottyantam. A gumiszerű dzsungel, majd az állatlelekkel tömött barlang bizonyára új lakhelyem szellemtartománya lehetett, ahonnan aztán a vén pajé egy újabb Ébredés Ajtaján (vagy inkább Üregén) át visszazúdított a saját Valóságába.

Hunyt szemmel füleltem. Rovarok motozását, távoli békakórust és egy sokkal közelebb lévő torok rekedt dudorását hallottam.

– Hát felébredtél végre, kicsi szellem? – szólalt meg a pajé.

Úgy ültem fel a gyékényszőnyegen, mint akinek rugóra jár a gerince.

– Szellem az öreganyád, te rusnya sámán! – kiáltottam Don Manolo mosolygó arcába.

– Harcias kis szellem vagy, azt meg kell hagyni – bólintott az öreg indián, aki a fütetejű, kerek kunyhó közepén ült. – Persze egy szaangariitétől ez el is várható!

– Azt hiszem, tisztáznunk kéne néhány apróságot – mondtam kissé lehiggadva. – Először is: ki az az Opaca Szeri, aki nek állítólag én a szundi... szandi...

– Szaangariite – segített ki a varázstudó türelmesen.

– Ja, szóval *az* vagyok neki.

– Opaca Szeri a Dohánypaszta Szellem, a végtelen bölcsesség és tudás őrzője, akitől minden pajé az erejét kapja – magyarázta Don Manolo, és közben elővett egy kukoricalevelekbe csomagolt, kupakkal lezárt bambuszrudat, hogy megmutassa nekem. – Íme, ebben lakik Opaca Szeri, akinek te bizonyára az egyik nagyhatalmú szolgája, vagyis szaangariítéje vagy, hisz árad belőled a dohány keserű illata.

– Aha! – húztam el a szám kétkedve. – Ezek szerint pont olyan flúgos vagy, mint a mi sámánjaink.

– Már másodszor használod ezt a szót: sámán. – Az öreg visszacsomagolta és eltette a rudat. – Úgy sejtem, ez a te nyelveden ugyanazt jelentheti, mint nálunk a „pajé”. Én ugyanis az vagyok: a tukano törzs tűzhangya-pajéja.

– Egészségedre! – rántottam meg a vállam, majd megpróbáltam felállni. Sikerült. – Na, akkor én most asszem, húzok is!

Don Manolo, akinek egyébként napbarnított, ráncos és tényleg megnyerő ábrázata volt, úgy nézett rám, mint szelíd japán turista a vörös fejjel üvöltöző BKV-ellenőrre.

– Bár érteném, hogy mit szeretnél, kicsi... – kezdte türelmesen, ám közbevágtam:

– NEM... vagyok... szellem! Lidércnek születtem, lidérctojsámból keltem, úgyhogy ne szellemeskedj itt nekem, sámán, pajé, vagy akármi is vagy, mert ha kivered nálam a biztosítékot, akkor... akkor én...!

– Örülök, hogy ennyi erő van benned – hajolt meg ültében Don Manolo. – Kérlek, maradj velem, és taníts meg a saját *kosuitidre*!

– He?! – meresztettem rá a szemem. – Milyen kosom van nekem?

– Minden sze... – a pajé gyorsan helyesbített – minden varázslény, ami növényben, kőben és állatban lakik, ismer egy-egy bűbajos dalt, amit szívesen ad át a pajénak, ha az szépen kéri. Taníts meg engem az énekedre, amit mi kosuitinek hívunk, és áruld el, milyen bűverő lakozik benne!

– Na jó, most már tényleg ne fárasszuk egymást! – mondtam, és a bambuszból emelt kunyhó ajtajához léptem. – Kösz, hogy abból a fura barlangból áthoztál a Valóságba, de men-nem kell.

– Odakinn veszélybe kerülhetsz! – szólt utánam Don Manolo. – Leszállt az éj. Ilyenkor a dzsungelben jaguár-, a folyóparton kajmánsszellemek lesnek prédára.

– Még vili! – legyintettem gúnyosan. – Sőt, akár szegény Monyákos Klaudetta néni kísértetébe is belebotolhatok, nem?!

Ezzel búcsút intettem a vén pajénak, és kiléptem az ajtón. Odakinn poros tér terült el, melynek szélén úgy tucatnyi, szintén bambuszból és fűtetőből tákolt épület állt. Mindegyiket vaskos rudakra építették, mintha árvíztől tartanának, így csakis néhány fok falépcsőn felhágva lehetett volna bejutni a belsejükbe. Úgy tűnt, egyedül a pajé viskója gubbaszt a talajon. A falu fölé csilлагfényes, ébenfekete égbolt borult, s körötte a sötét dzsungel hangosan zizergett, zúgott, züzmögött és neszelt. Embert sehol sem láttam. Későre járt. *A tukanók bizonyára korán fekvő népség* – gondoltam –, *ami érthető is, hisz a környéken aligha található egy valamirevaló mozi, étterem vagy diszkó.*

Átvágtam a téren, melynek közepén néhány sovány kutya egy csontdarabon marakodott. Mikor megéreztek a jelenléte-met, halk nyöszszentések kíséretében a magasra épített házak alá húzódtak, s onnan vicsorogtak rám.

Érzékeny lidércfüleim a dzsungel általános zajongásában egy közeli folyó nyugtalan morgását vélték felfedezni. Mivel tökéletesen tanácstalan voltam – hisz úgy tűnt, az Álomidő egészen Dél-Amerika esőerdejének közepébe repített, ahol senkit sem ismertem –, csak abban lehettem biztos, hogy a sámántól... akarom mondani: a pajétól minél messzebb akarok kerülni! Ezért aztán átvágtam a falu főterén, s egyenesen a folyópartra mentem, hisz oda több ösvény is vezetett.

Amint fölém borultak az évszázados faóriások fekete lombjai, hirtelen megszállt a frász. Azon kaptam magam, hogy egyre óvatosabban, görnyedtebben lopakodok, és a két kezemet is ökölbe szorítom. A folyópart még zordabb, rémisztőbb, vagyis lidércfog-vacogtatóbb volt, mint a dzsungel sűrűje. A talpam alatt nedvesen, szottyosan cuppogott a puha talaj, s a bokám köré láthatatlan, ám annál sunyibb liánkötegek és gyökérnyúlványok tekeredtek.

– Mi a fenét keresel te itt, szélütött Tuba? – morfondíroztam. – Még a végén beleesel a folyóba, és akkor szegény rossz

boszi anyád tapsikolhat örömében. Bár valószínű, hogy soha meg se tudná...

A kajmán, amely karcsú és legalább kétméteres volt, a pófájában pedig annyi tűhegyes fogat hordott, amennyivel tíz generáció oroszlánja is elégedett lehetett volna, egy minőségi gnómpofon sebességével csapódott ki a vízből. Csupán arra maradt időm, hogy megállapítsam: már semmire sincs időm. Az irtózatos állkapcsok épp az én ostoba, s immár joggal elvesztettnek tekinthető lidércfejemet célozták meg...



II.

Arra ébredtem, hogy valaki pofozgat. Két apró *csatt* jobbról, két apró *csatt* balról.

– Abba lehet ám fejezni, mielőtt esetleg visszaütök! – morogtam erőtlenül.

– Üdvözöllek a napvilágon, kicsi szellem – hallottam meg Don Manolo kedves, öreg hangját. – Már kezdtem félni, hogy a kajmánsszellem túl mohó volt, és a fogai kárt tettek benned.

Hirtelen néhány rettentő kép ugrott a fejembe. Magam előtt láttam a sötét, sáros folyópartot... A bokámra indák tekeredtek... Mocsárszagot hozott a szél... Aztán megpillantottam a víztől csillogó, domború, pikkelyekkel fedett hátat, amit nyomban egy sárga agyarakkal tömött, hatalmasra tátott száj takart el...

– Áááá! – kiáltottam kétségbeesetten, miközben a két kezemmel a levegőt kaszáltam, lerúgtam magamról a takarót, és felültem. – Nem akarok vacsora lenni!

– Ez tökéletesen érthető. – Don Manolo a gyékényágy mellett ült, tetovált arcán széles mosollyal. – Ne aggódj, hisz még épp időben érkeztem, hogy a kajmánsszellemet jobb belátásra bírjam. Persze kicsit csalódott volt, hisz olyan lényt, mint te, még soha nem kóstolt. Végül aztán néhány oldalbarúgás meggyőzte őt, hogy egyelőre nem is fog.

Az emlékképek okozta rémület még mindig a torkomat szorongatta. Levegő után kapkodva néztem körül. Ismét a pajé kerek kunyhójában voltam, ám most a bambuszrudak és a fűtető résein át nappali fény szűrődött be.

– Meg... – A hangom éles visításra emlékeztetett. Köszörültem egyet a torkomon, majd újra próbálkoztam. – Megmentetted az életemet?

Don Manolo zavartan ingatta a fejét, mire zöld növényparókája halkán zizegni kezdett. A pajé most fűszoknya helyett bordó vászonnadrágot és kacskaringós kígyóhímzéssel díszített, fehér inget viselt.

– Csupán azt tettem, ami abban a pillanatban helyesnek tűnt – szólalt meg végre, majd a kihunyt tűz mellől egy hatalmas lapulevet emelt a két tenyerére, és felém nyújtotta azt. A méregzöld *tányéron*, amit az ölembe tett, néhány soha nem látott étel hevert. Akadt köztük lila gyökér, sárga gumó, és néhány görbe *izé*, amit vastag, prézlire emlékeztető, ropogós bunda fedett.

– Biztos nagyon éhes vagy – mondta Don Manolo. – Erőre kell kapnod, hogy elvégezd a feladatot, amiért Opaca Szeri közénk küldött.

Már nyitottam a szám, hogy tiltakozzam, de a hasam nagyot kordult. Tényleg rettentő éhesnek éreztem magam, hisz utoljára Traszvacsek Homár barna félcipőjének nappalijában falatoztam. Mivel a levéltányéron sorakozó dolgok közül a *görbe izék* emlékeztettek leginkább ételre, hát felvettem az egyiket, és beleharaptam. Kellemesen ropogós, kissé sós, ínycsiklandó kaja volt. Ha nem látom az alakját, azt hittem volna, hogy rántott csirkeszárny.

– Csak bekapok néhány falatot... – csámcsogtam egyre magabiztosabban. – Azután tényleg lelépek. Látom, felkelt a nap. Éjjel elég rázósnak tűnt a környék, de világosban biztos elboldogulok.

– A dzsungel szokatlan hely lehet a számodra – mondta Don Manolo. – Mondd csak, kicsi szellem, eddig a világ mely sarkában tanítottad a pajékat bölcsességed varázsdalára?

Megkóstoltam a lila gumót, amiről kiderült, hogy édes, nedvdús gyümölcs, szóval folytattam a kajálást, de azért a társalgást sem hagytam lógva.

– Nem hiszem, öreg, hogy valaha is hallottál a hazámról. Mi úgy nevezzük, Aranyos Szegelet, és Európában van.

– Oh, a nagy Európa! – bólogatott Don Manolo. – Sok dicső nép fészke, a sápadt emberek otthona, ahol dobozokból szól a varázsének, és rácsok mögött, konzervhúson él a vad jaguár.

Kissé hökkenten néztem a vén pajéra, de úgy tűnt, nem gúnyolódik.

– Hát... – vontam vállat. – Így is mondhatjuk. Jó ez a görbe ízé!

– Örülök, hogy ízlik, kicsi szellem.

– Ja, csípem! Viszont ezt a „kicsi szellem” dolgot, ha lehet, inkább ne erőltessük! Én lidérc vagyok. Egész pontosan pipamocsok lidérc!

– Pipa? – csillant fel Don Manolo szeme. – Hát ezért leng körül Opaca Szeri keserű illata!

Megszagoltam magam.

– Tény, hogy rám férne némi fürdés, de azért nem kéne cikizned – ismertem el, tovább ropogatva az utolsó görbe ízét. – Majd leugrom a folyóhoz... Vagy inkább... Nem, oda mégsem. Meg tudod nekem mondani, bölcs pajé, hogy merre találok a legközelebbi várost?

– Olyat, amiben sápadt emberek betonkaptárakban élnek? – csodálkozott Don Manolo.

– Igen, egy olyasféle pont tutifrankó volna.

– Arra! – a pajé kinyújtotta a karját, és határozott mozdulattal kelet felé mutatott. – Átvágva a dzsungelen tíz hónap alatt oda is érsz.

Majdnem félrenyeltem.

– Tessééék?! – hadonásztam dühösen a görbe ízével. – Tííííz hóóónahahahap?! –

– Mivel meglehetősen kurták a lábaid, annyi biztosan kell – biccentett Don Manolo. – Bár tartok tőle, hogy nyílegyenesen úgysem tudnál haladni, hisz a dzsungel néhol átjárhatatlan, számos vad folyó kanyarog benne, és minden fa mögött veszély leselkedhet. Így az utad eltarthat akár egy egész eszten-dőn át is, hacsak...

– Igen?! – kaptam az utolsó szón. A ravasz, vén révülő közelebb hajolt, s úgy súgta a fülembe:

– Hacsak nem akadsz egy segítőkész pajéra, aki a varázsdalodért cserébe elvisz téged a legközelebbi kikötőig, ahol felszállhatsz a Rio Tiquié-n közlekedő turistahajóra. Az aztán három nap alatt elvisz Taraquába.

– Taraquá egy város? – kérdeztem gyanakodva.

– Dehogy! Taraquá egy katolikus misszió: néhány bambuszház meg egy kőtemplom, semmi több. Viszont onnan

menetrendszerű gőzkerekű indul keletre, a Rio Uaupesen, ami két nap alatt São Gabrielbe ér.

– Ami viszont már város! – tippeltem.

– Én inkább rondán elhízott falunak nevezném – sóhajtott bocsánatkérően a pajé, s mivel látta fancsali képemet, próbált gyorsan megvigasztalni: – Ne aggódj, mert a gőzkerekű hajó továbbmegy, immár a Rio Grandén, és alig kell neki öt nap, hogy Manausba érjen!

– Ami egy... – Nem mertem kimondani.

– Igen, az már város! – nevetett fel büszkén Don Manolo. – Még saját iskolája és repülőtere is van! Bár az efféle égen járást nem ajánlom: a fémmadarak errefelé túl gyakran potyognak le és tűnnek el örökre a dzsungelben.

Tovább rágcsáltam a görbe izét, s közben mélyen elgondolkodtam mindazon, amit az öreg pajétól hallottam. Az ausztrál sámán csurungában lakozó szelleme jól kiteketert velem! Bár, ha igazságos akarok lenni, teljesítette a kérésemet: oly messzire repített az üldözőimtől, amennyire csak tudott. Most aztán a dél-amerikai esőerdő közepén, egy indián törzs aprócska falujában ücsörögtem, és nagyon úgy tűnt, hogy ha valaha vissza akarok keveredni a civilizációba, akkor kénytelen leszek szövetségre lépni ezzel a vén, ravasz tűzhangya-sámánnal.

– Szóval te szívesen segítenél nekem, pajé? – kérdeztem az öreget.

– Természetesen! – mosolygott Don Manolo.

– Cserébe viszont azt kéred, hogy tanítsalak meg a varázsdalomra. De mi van akkor, ha azt mondom, hogy én egyetlen nótát se tudok?

– Akkor azt fogom gondolni, hogy te, nemes szellemecske, nem tartasz méltónak a tudományodra. Ha így van, ezt zokszó nélkül el kell fogadnom, hisz téged maga a legbölcsebb Opaca Szeri küldött. Ebben az esetben szomorú pajé leszek, aki utadra bocsát, keresztül a vad, komor és veszedelmes dzsungelen, amiből egyedül tán soha nem keveredsz ki többé.

Még az is észrevette volna Don Manolo hangjában a csűr-csavaros gunyorosságot, akinek egy egész kamiont ejtettek a fejére.

– Ügyesen alkudozol, pajé! – mondtam.

– Maga Vai-Mahse, az Állatok Mestere volt a tanítóm – hajolt meg ültében a vén salabakter, arcán oly kaján mosollyal, hogy legszívesebben azonnal orrba kormányoztam voltam egy mintaszerű balegyenessel. A válasza viszont eszembe jutatta mindazt, amit az álomvilági barlangban kihallgattam: ez a pajé emberek életét ajánlotta fel cserébe törzse jövő évi vadászszákmányáért! Minden porcikám azt üvöltötte, hogy jobb lesz vele vigyázni.

– Hát legyen! – mondtam végül. – Megtanítalak néhány lidérctrükkre, vagy ahogy te hívod: varázsdalra, ha cserébe felteszel a turistahajóra. Mikor köt ki az a dereglye?

– Három napunk és három éjszakánk lesz rá, hogy átadd a bölcsességedet, kicsi...

– Hívj inkább Tubának! – vágtam a szavába.

– Ahogy parancsolod, Tubaszellem. – A pajé örömében öszszedörzsölte két tenyerét. – Az én nevem Don Manolo Felipe Sánchez Rodríguez⁸, de a törzsem csak úgy emleget: a Hangyabarát.

– Én maradnék a Don Manolónál, ha nem bánod. – Bekaptam és elropogtattam a görbe ízé utolsó darabkáját. – Mondd csak, pajé, van még a háznál ebből a finomságból?

– Sajnos elfogyott – tárta szét a karjait Don Manolo. – Ám ha ennyire ízlett, holnap fogatok még néhányat a vadászainkkal.

– Fogatsz?! Miért, mi volt ez?

– Oh, azt hittem, felismerted, Tubaszellem – nevetett a pajé. – Amit oly élvezettel ropogtattál, az bizony maniókalisztbe forgatott, sült madárpók lába volt!

Abban a pillanatban, mikor a panírozott póklábdarabok úgy döntöttek, hogy a gyomromban mégsem érzik jól magukat, és ezért sietve visszafordultak, a kunyhó előtt éktelen kiabálás kezdődött. Azt azonban, hogy a falu lakóit mi lelte, csak hosszú, keserves öklendezéssel töltött percek után tudtam meg...

⁸ A spanyol nevek általában négy részből állnak: első keresztnév+második keresztnév+apai vezetéknév+anyai vezetéknév. A „Don” tiszteletbeli megszólítás, mely főleg magas rangú, idős férfiakat illet meg, s a jelentése: „Tisztelt”. Érdekesség: férjezett nők esetében mindehhez a „de” szócska után még a férj két vezetéknévét is hozzá szokták tenni, mint pl.: María Eugenia Sánchez Rodríguez de López Campos.

– Jól van, add csak ki magadból a varázshatalmadat! – biztatott boldog mosollyal Don Manolo. – Azután bemutatlak a törzsem tagjainak.

Zöld arccal, könnyes szemmel néztem fel a pajéra.

– Te meg miről beszélsz? Nem látod, hogy rosszul vagyok?!

Az öreg kissé meglepődött és csalódottnak tűnt.

– Ezek szerint félreértettelek – mondta. – Mifelénk sok pajé a gyomrában tárolja a varázstüskéit, és épp azzal a módszerrel szokta előszedni őket, amit most te alkalmazol.

– Én nem tudok semmiféle varázstüskékről – nyögtem. – Csak a póklábak... Azoktól akartam megszabadulni, te hínárhajú sügér!

– Oh, már értem. – Don Manolo zavartan toporgott. – Akkor én most megnézem, miért zajonganak a falusiak. Ja, és a takarítással ne törődj! Úgyis itt volt már az ideje, hogy megertessem a kunyhót őrző tűzhangyákat.

Na, ettől aztán újabb bukfencet vetett a gyomrom.

Miközben én folytattam a „pókkergetést”, a pajé félrehúzta a gyékényből készült ajtót. Odakinn vagy kéttucatnyi tukano nyüzsgött. Legelől álltak a férfiak, kezükben íjakkal, nyílvesszőkkel és csontheyű dárdákkal. Mögöttük asszonyok tolongtak, két karjukat az égre rázva, szemükben eszelős rémülettel. A torkukból fülrepesztő visítások törtek elő, ám közben mind azon igyekeztek, hogy a többieket félretaszítva, belessenek a kunyhóba. Fűszoknyás, bronzbarna combjaikba tukano gyerekek kapaszkodtak, kíváncsian várva, mi lesz a felnőttek agyament üvöltözésének eredménye.

– Hrrr-hrrrr-hrrr-hörgések!

– Vújjjj-vújjjj-vújjjj-üvöltések!

– Rettentő nyőőőrr-nyőőőrr-nyőőőrr-nyöszörgések!

– Fájdalmas vnyííí-vnyííí-vnyííí-vonyítások!

Mindezt a törzs tagjai üvöltötték Don Manolo arcába, így közelve vele, hogy miféle hangok szűrődnek ki a kunyhójából.

– Igen, igen, jól hallottátok – bólogatott büszkén a pajé. – Valóban új szellem jött hozzám látogatóba, akit maga a hatalmas Opaca Szeri küldött.

– Opaca Szeri! Opaca Szeri! – kántálták látogatóink.

Épp ekkor szabadultam meg a szőrös póklábak utolsó darbjaitól, valóban rettentő hangok kíséretében. A tukano férfiak elborzadva ugrottak hátra, megtaszítva asszonyaikat, akik rikácsolva, sikoltozva rángatták biztonságos távolságba gyermekeiket. Az apró, meztelen gyerkőcök szeme vidáman csillogott: piszkosul élvezték a felnőttek előadását.

– Jer, Tubaszellem, hadd mutassalak be a népemnek! – állt félre az ajtónyílásból Don Manolo. – Mind arra várnak, hogy kifejezhessék a tiszteletüket.

Mivel már sokkal jobban éreztem magam, úgy gondoltam, ezt nem hagyhatom ki. Megtöröltem a szám, majd összekaparva maradék méltóságomat, az ajtóhoz ballagtam.

– Íme Tubaszellem, Opaca Szeri nagyhatalmú szaangariitéje! – mutatott be Don Manolo a törzsnek. – Nézzétek meg alaposan!

A tukanók engedelmesen néztek. *Néztek* a kunyhó belsejébe – *néztek* a kunyhó ajtajának bal oldalára – *néztek* a jobb oldalára – *néztek* a bejárat fölé – néhányan még a bambuszház mögötti dzsungel irányába is elbambultak, de az ábrázatukon egyre csak növekvő tanácstalanság, majd csalódottság látszott.

– Különös – szolt Don Manolo. – Úgy tűnik, senki más nem lát téged, csakis én.

– Azt hiszem, ez jelentősen megkönnyíti számomra az életet – mondtam vidáman. Pontosabban csak mondtam volna, mivel alig ejtettem ki az első szavakat, a törzs tagjai újra fülhasogató sivalkodásba, üvöltözésbe kezdtek, s úgy szaladtak szét, mint egy csapatnyi plázacica, akik véletlenül könyvesboltba tévedtek. Csupán egyetlen gyerek maradt a megüresedett tér közepén, aki vigyorogva nézett a többiek után, majd leguggolt a porba, és a kezében lévő szalmaszállal egy óriási bogarat kezdett terelgetni.

– Ezeket meg mi lelte? – néztem fel Don Manolóra.

– A szemük nem lát, de a fülük hall téged – felelte a pajé úgy, mint aki már nem először tapasztal ilyesmit. – Csak-hogy a szavaid számukra rémisztő nyögések, rikoltások és morrantások. Ezek szerint Opaca Szeri azt akarja, hogy egyedül én értelek meg.

– És az a kölyök? – mutattam a porban játszó, ébenfekete hajú gyerekre.

– Az ő neve Ni Vani, ami tukano nyelven annyit tesz: Tök Süket.

– Hát ez remek! – Kiléptem a záporozó napfénybe, és tudómet teleszívva az esőerdő sűrű, párás levegőjével, karjaimat az égre emelve körbefordultam. – Köszönöm neked, ausztrál sámán, hogy olyan helyre pottyantottál, ahol a lidércek láthatatlanok!

– Ha jobban belegondolsz, ebben nincs semmi rendkívüli – okított Don Manolo. – Azt mondtad, Európából jöttél, és lidérc vagy. A fajtádból te lehetsz az első, aki nálunk jár, így az emberek nem hisznek benned, tehát nem is látnak.

– Na és te?!

– Én pajé vagyok! – emlékeztetett az öreg, majd a kunyhóikból leselkedő tukanók felé intett. – Ők nem varázstudók, én viszont igen.

– Rendben, most már mindent értek – bólintottam. – Tehát elég csendben maradnom, és akkor úgy járhatok-kelhetek ebben a hatalmas dzsungelben, ahogy a kedvem tartja.

– Azért ne feledkezz meg az éjszakai kalandodról! – emlékeztetett Don Manolo. – Nem csak én, de az esőerdő szellemei is látnak téged!

Már épp levegőt vettem, hogy válaszoljak, ám ekkor a folyó irányából két férfi bukkant fel. Alacsony, bronzbőrű, színes tollakkal és kék-piros-zöld zsinegekkel díszített ruházatú indián vadászok voltak. Látszott rajtuk, hogy hosszú, kimerítő út áll mögöttük. Kíváncsian lestem őket, amint Don Manolóhoz mentek, s az egyikük lihegve hadarni kezdett.

– Pajé, szükség van rád Kétkő faluban. A főnök fia nagyon beteg.

Vén szövetségesem szó nélkül visszament a kunyhójába, és sietve szedegetni kezdte szegényes holmiját. Mikor újra előkerült, a rogyadozó térdű vadászoknak csak annyit mondott:

– Egyedül kelek útra – majd kérdőn nézett rám. Elkeseredett sóhajt hallattam (amitől a két szerencsétlen fickó mindjárt térdre rogyott, s ide-oda kapkodta a fejét), azután a pajé nyomába eredtem, halkan így morogva:

– Rossz boszorkány anyám, miért költöttél ki engem?!

Elhagytuk a falut, s némán ballagtunk a hatalmas fák között, egyre mélyebben hatolva a dzsungel zöld testébe. Don Manolo haladt elől, én a nyomában. Pocsék hangulatban voltam, így csupán arra ügyeltem, nehogy szem elől tévésszem az öreget. Jó órányi botorkálás után vettem csak észre, hogy a pajé – valószínűleg még a kunyhóban, miközben az útra készülődött – átöltözött. Most újra a szárazon zörgő fűszoknyát viselte, a felső teste viszont meztelen volt, nem számítva a mellkasát verdeső nyakdísz, valamint a hátán billegő, sásból font kosárkát, amiben a holmiját cipelte. A jobb kezében három egyenes, vékony lándzsát tartott. A fegyverek hegye valami különösen rosszindulatú növény ujjnyi hosszú tüskéiből készültek, amiket szorosan a meghasított botok végéhez kötözték.

Körülöttünk a dzsungel szünet nélkül zajongott. Megszámálhatatlan rovar nyüzsgött, repkedett, kúszott és mászott, amelyekre gyíkok, apró kígyók és színes madarak vadásztak. A fejünk fölött néhány szürke gyapjasmajom ágakat törve, leveleket hullatva kergetőzött, ám mikor észrevettek minket, sietve a magasabb lombokba rejtőztek.

Talán már két órája is lehetett, hogy útra keltünk, mikor Don Manolo hirtelen megtorpant és leguggolt. Jobbnak láttam követni a példáját, mert biztos voltam abban, hogy valami nagyobb és veszedelmesebb állat közelségét érzi. A pajé hosszú percekig mereven bámult előre, majd a bal karját lassan kinyújtva súgta:

– Ott!

Előrébb hajoltam, és a szemöldökömet ráncolva lestem a jelzett irányba. Mást azonban nem láttam, mint fákat, bokrokat, a fullasztóan párás levegőben ide-oda surranó rovarokat, rezgő leveleket és ingázó liánokat. Már épp oldalba akartam bökní az öreget, hogy adjon valami pontosabb útbaigazítást, mikor a pajé a három lándzsa közül kettőt a földre fektetett, majd a harmadikat dobásra emelte.

Vadászat! Éreztem, amint az izgalomtól gombóc növekszik a torkomban, és a szívem belülről püföli a bordáimat. Don Manolo izmai megfeszültek, a vénember kissé feljebb emelkedett, aztán...

A lándzsa oly sebesen röppent el a kezéből, mintha a pajé karja acélrugóvá változott volna. A fegyver hangtalanul suhant át a bokrok között, majd csattanva egy kakaófa fekete törzsébe állt. Néhány öklömnyi, piros termés puffant a földre, s a közeli lombokból madarak riadtak az ég felé.

Don Manolo hátrafordult, s elégedetten rám vigyorgott. Most láttam először, milyen odvasak és sötétbarnák a fogai, bizonyára a szivarozástól.

– Gyere, Tubaszellem, köszöntsd a testvéreket! – mondta az öreg, majd felkapva megmaradt lándzsáit, a kakaófához trapolt. Én félve, ám mégis kíváncsian követtem. Mikor megláttam a „vadászat” eredményét, értetlenül tártam szét a karom, mivel a fegyver tuskéje csupán néhány élénkzöld liánlevelet szegezett a fához.

– Ez meg mi a ragyaverése? – mutattam a „zsákmányra”. – Te így szoktál legelni, vagy mi?!

– Fejed, mint az odvas fa, épp úgy kong, Tubaszellem – nevetett rám Don Manolo. – Hát még azt sem tudod, hogy ez itt a szent ajahuaszka lián, amit épp úgy kell vadászni, mint a fürge állatot, különben elvesz az ereje!

Ezzel óvatosan lefogta a kéreghez szögezett leveleket – mintha tényleg attól tartana, hogy azok mindjárt elfutnak –, és a másik kezével kihúzta a kakaófa törzsébe fűrődött lándzsahegyet. Néztem, amint kést vesz elő, és a levelekkel együtt egy hüvelyknyi hosszú, ujjnyi vastag liándarabot is levág a növényből, majd lassú, tiszteletteljes mozdulatokkal becsomagolja és a fonott kosárába teszi zsákmányát. Mikor a poggyásza ismét a hátán fityegett, dühösen ráordultam.

– Odvas fa?! Ezzel csak nem azt akartad mondani, hogy ostoba vagyok?!

– Az attól függ, a világnak épp mely pontján tartózkodsz, Tubaszellem – felelte Don Manolo. – A hazádban bizonyára igen bölcs és nagyhatalmú varázslény lehetsz, de itt, a dzsungelben egészen más a helyzet! Engem az esőerdő egyik legbölcsőbb varázstudójának mondanak, de biztos vagyok benne, hogy a városodban vendégeskedve elveszett volnék, mint a ma született tapír.

Be kellett látnom, hogy igaza van. Hirtelen rettentő magányosnak éreztem magam, amit bizonyára a vén pajé is észrevett, mivel ráncos kezét a vállamra téve így szólt:

– Ne aggódj, Tubaszellem, az ösvényeink immár keresztették egymást, úgyhogy társak vagyunk. A falu, ahol várnak ránk, még nagyon messze van. Ha nem bánod, útközben szívesen mesélek neked a dzsungel és az itteni varázstudók titkairól.

Így aztán az ajahuaszka lián *elejtése* után egymás mellett folytattuk utunkat, miközben Don Manolo magyarázni kezdte az esőerdő rejtelseit.

– Ami nálatok sámán, az nálunk pajé.

– Ezt már tudom – mondtam.

– Pajéból annyiféle van, ahány csillag ragyog az égen, de abban megegyeznek, hogy csak a növényekben lakó szellemek segítségét kérve képesek a bűbájlásra – folytatta Don Manolo. – A növények a pajék tanítói. Mikor megrágnak és lenyeljük, főzzük és megisszuk, vagy elégetve őket a füstjüket szívjuk, kapcsolatba léphetünk a bennük lakó szellemekkel, és átvehetjük a képességeiket, vagyis megtanulhatjuk a varázsdalukat. A dzsungel három legerősebb segítő szelleme közül az első nem más, mint az „istenek húsában”, vagyis a dohányban lakozó Viho-Mahse, azaz a Tubákolás Mestere, akit már láthatatlán a Szellemvilág dzsungelében, mikor kilestél minket. Az ő segítségére minden évben szükségem van, hisz nélküle sosem találnék rá Vai-Mahsénak, az Állatok Mesterének barlangjára.

– Miért, talán vándorol?

– Így is mondhatjuk – nevetett a pajé. – Ám valójában más a helyzet. A barlang mindig ugyanott van, de a hozzá vezető szellemösvényen csakis a Tubákolás Mesterének társaságában lehet járni.

– Ő volt az a barna ruhás fickó, akiből dőlt a füst! – jutott eszembe. – Várjunk csak! Te már akkor tudtad, hogy ott vagyok, mikor a bokrok közül lestem rátok?!

– Megéreztem a jelenlétedet, hisz belőled is csak úgy árad a dohánylevél varázsereje, ám azt hittem, Viho-Mahse kíséretéhez tartozol. Nekem akkor épp a Tubákolás Mesterének segítségére volt szükségem, mert csak rajta keresztül

találhattam rá Vai-Mahsénak, az Állatok Mesterének barlang-jára. A dohánylevél varázsereje hatalmas!

– Nekem mondd?! Elvégre pipamocsok-lidérc volnék, vagy mi! – húztam ki magam, bár nem tudtam pontosan, mire is vagyok olyan büszke. – És a két másik szellem, akik az esőerdőket uralják, ők kik?

– A másodikkal imént találkoztál. Az ő neve Ajahuaszka, a Lélek Mestere, aki egy kúszónövényben lakozik, aminek levele és szára hatalmas bűverőt rejt. Ha a pajé okosan használja, az ajahuaszka segít neki elrévülni akár a legtávolabbi, legveszedelmesebb Álomdzsungelbe is.

– A mi sámánjaink erre dobszót és Ébredés Ajtaját használnak – mondtam.

– Ahány pajé, annyi ösvény – biccentett Don Manolo. – A harmadik hatalmas szellem neve Pejot, a Tüskésbőrű, aki a kaktuszban él. Neki is megvan a maga kosuitije, vagyis varázsda, amit az arra érdemes pajé eltanulhat tőle.

– Ezek szerint ti csak *három* varázslatot ismertek? – finto-rogtam.

– Miből gondolod ezt, Tubaszellem?

– Te mondtad, hogy három segítőszellem uralkodik az esőerdőkben!

– Azt mondtam, hogy ők hárman a leghatalmasabbak – javított ki türelmesen Don Manolo, miközben épp egy kaucsukfa kidőlt törzsén kecmeregtünk át. – Ráadásul Viho-Mahse, Ajahuaszka és Pejot nem csak egyetlen varázséneket ismernek, hisz az ő bölcsességük szinte határtalan. Mellettük pedig a dzsungel még több száz más növénysszellemnek is otthont ad. Itt lakik Maté, a Táncraperdítő, Ipekakuana, a Gyomorforogató, vagy épp a karcsú, hófehér testű *'Nti sheeto'*⁹, a Badargomba. Mind ismernek olyan varázsénekeket, amik a gyógyító pajé számára hasznosak lehetnek.

– És mondd csak, Don Manolo, azok a pajék, akik ártani akarnak másoknak, szintén ezeket a szellemeket hívják segítségül?

⁹ Isteni Gomba (a dél-mexikói maszatek indiánok misték nyelvén) – kiejtése hajmeresztő, figyelj: előbb mélyről jövő nyögést hallass, melynek vége „nnnti”-ként hangzik, majd hosszan „ssssshhhiiii”-steregi, a végén rövid, koppanó „to”-val zárva. Lehet gyakorolni!

– sandítottam fel menetelés közben az öregre, akinek tetovált arcán ideges rángás futott át.

– Az igazi pajé senkinek sem akar ártani – mondta rekedten.

– Legfeljebb csak akkor, ha gonosz varázsló vagy boszorkány támad rá, és meg kell védenie magát.

– Vagy akkor, ha a jövő évi vadászszákmányért folytatott alkudozásban alul marad az Állatok Mesterével szemben!

Don Manolónak gyökeret vert a lába.

– Szóval *ezt* is hallottad – nézett rám komoran.

Éreztem, amint elönt a forró düh.

– Hallottam bizony! Tisztán hallottam, hogy ártatlan emberek életét ajánlottad néhány varangyért, tapirért és lazacért cserébe. – Azt hiszem, ekkor már kiabáltam. – Játszod itt nekem a kedves, bölcs öregembert, közben meg... Azt hiszed, most jöttem a hat huszas krokodiljáráttal, vagy mi?! Fogadalmat tettél Vai-Mahsénak, hogy *ha-lá-los* betegséget küldesz azokra a szerencsétlenekre! Én... Nem is tudom... Ah!

Dühömben kicsordultak a könnyeim. Talán a honvágy, a kimerültség és az idegen világ okozta rémület tehetett róla, hogy ennyire felzaklattam magam. Legyintve fordítottam hátat a megkövült pajénak, és a fák közé rohantam. Nem mentem messze, csupán néhány lépést, majd ledobtam magam egy hatalmas fa tartópillérei közé, és kezembe temettem az arcomat.

Néhány perccel később Don Manolo alig karnyújtásnyira szólalt meg tőlem. A hangja csendes volt és szomorú.

– Az esőerdő gyönyörű, varázslatos, ám nagyon kegyetlen hely. Vai-Mahse, az Állatok Mestere minden évben leül tárgyalni a törzsek varázstudóival, s annyi zsákmányt ad nekik, amennyi emberi életet a pajék fel tudnak neki ajánlani. Így marad egyensúlyban a dzsungel. Ha túl sok ember élne benne, minden állatot megölnének, minden fát kivágnának, s végül ők maguk is éhen halnának. Ez már csak így van. És tudnod kell még valamit... Vai-Mahse nem azért kéri az emberlelkeket, hogy megegye vagy rabságban tartsa őket. Az Állatok Mestere az egyetlen, aki képes Repülő Ékköveket, bűvös erővel bíró kolibriket teremteni, amik aztán a fák között repkedve óvják az esőerdőt a végső pusztulástól, az erdőtüztől, az árvizektől és a betegségektől. Csodakolibrit pedig csakis emberi

lelkekből lehet formálni. Manapság, mikor a fávágók naponta városnyi dzsungelt irtanak ki, hatalmas szükségünk van Vai-Mahse bűvös teremtményeire!

Sokáig töprengtem Don Manolo szavain. Nem fért a fejembe, hogyan képes az öreg *szándékosan* megbetegíteni másokat. A Vai-Mahséval kötött megállapodása továbbra sem tűnt számomra igazságosnak. Még akkor sem, ha az így távozó emberek lelkéből csodakolibrik születnek, amik aztán az egész vadont védik. A mellemet égető harag lassan mégis csitulni kezdett. A vén pajé étellel kínált (szerencsére csak néhány lepényt hozott magával, amit maniókalisztból sütöttek a tukano asszonyok), majd egy közeli patakhoz vezetett, ahol mindketten ihattunk.

Délre járt az idő, mire ismét útra keltünk, s épp vörös hálóköntöst öltött a nap, amikor holtfáradtan megérkeztünk a faluba. Pihenésre azonban nem gondolhattunk; a kisfiú, akihez hívtak, addigra már haldoklott...

* * *

– Rossz szellem! Cencak! Rossz fűvás! Cencak! – hajtogatva felváltva Kétkő falu vezetője és felesége, a beteg gyerek zokogó anyja.

Mikor a hatalmas tisztásra értünk, amit magasra épített bambuszkunyhók vettek körbe, azt hittem, valahogy visszakerültünk oda, ahonnan elindultunk. Itt is tukano indiánok laktak, akik szinte meztelenek és rettentő izgatottak voltak. Azután észrevettem, hogy a pajé kerek, földön gubbasztó fűkunyhója nincs sehol, tehát mégis egy másik, az esőerdő mélyén rejtőző falucskába jutottunk.

– Rossz fűvás! Cencak!

Kétkő lakói szerencsére éppúgy nem láttak engem, mint korábban a folyóparti tukanók. Óvatosan lépkedtem Don Manolo nyomába, nehogy a pajét körülrongáló indiánok hasra essenek bennem. Az öreget a legközelebbi házhoz kísérték. Felmásztunk az ingatag lépcsőn, és egy szellős, száraz levelekkel fedett, egyetlen szobából álló emeletre érkeztünk. Minden sarokban és a falak mentén is vastag gyékényágyak

heverték. A számuk azt sugallta, hogy a házat legalább három család lakja. Az állandó hőség miatt se függönyök, se falak nem voltak sehol, s így a levegő mindig szabadon áramolhatott. Az alacsony tetőt tartó fagerendák egyikén ványadt pálmaolajmécses pislákol, aminek fényére egyre inkább szükség is volt, hisz a nap már majdnem teljesen lenyugodott.

A gyerek, aki a leghátsó sarokban feküdt, nyolcéves lehetett. Az édesanyja és vénéseges, ősz lidércbányára emlékeztető nagymamája a gyékényágy mellett guggolt, s mikor meglátták a pajét, keserves óbégatásba kezdtek.

– Rossz szellem! Cencak! Gonosz varázsló! Cencak!

A falu főnöke sietve lezavarta a létrán mindazokat, akik nem tartoztak a családhoz. Még így is legalább hat felnőtt és ugyanannyi gyerek toporgott a ház közepén, ám ők legalább csendben maradtak.

– Ez cencak, pajé! Rossz fűvás érte a gyereket! – hadarta az anya, és az arcán könny patakzott.

– Hogy ártó szellem, romlott étel, piszkos víz vagy valóban egy gonosz varázsló tüskéje okozza-e a bajt, azt majd én mondom meg, asszony! – csattant Don Manolo hangja. Először úgy éreztem, nem szép dolog tőle, hogy a szerencsétlen nővel ilyen keményen beszél, de aztán beláttam: a folytonos sikoltozásnak, óbégatásnak és hangos sírásnak csakis így vethet véget. – Most mind menjetek le innen! Magamhoz kell hívnom a segítő szellemeket, hogy tárgyalhassak velük.

A rokonok és a fiú apja, aki a falu főnöke volt, majd a nyakukat törték, úgy igyekeztek le a recsegő bambuszlépcsőn. Don Manolo megvárta, míg eltűnnek, majd a halkan nyögdecslő kisfiú mellé térdelt, lehunyta a szemét, és halk éneket dúdolván annak hasára tette a kezét. A kölyök azonnal vergődni kezdett. Sötét bőrén verejtékcseppek csillogtak, ajkai kicserepesedtek, arca hamuszürkévé sápadt.

Don Manolo egyre hangosabban dúdolt, miközben a tenyere előbb lassan felvándorolt a fiú homlokáig, majd le a bokáig. Ekkor az öreg abbahagyta a kántálást, és kinyitotta a szemét.

– Mi a baja? – kérdeztem izgatottan.

– Sajnos az anyának igaza van – súgta komoran a pajé. – A gyerekbe cencak, vagyis mérgezett varázstüske fűrődött, amit egy rossz szándékú varázsló fújt felé.

– Úgy érted, valahonnan az erdőből megleste a srácot, aztán fűvócsóvel...? – utánoztam a vadászó indiánok mozdulatát, amit valaha a Belvárosi Belféreg egyik ismeretterjesztő magazinjában (azt hiszem, a *Nesőnel Gnómgrafikban*¹⁰) láttam – *Pfű...!* Fújnak egyet, mire a bambuszból kiröppen a tüske, és nyekk... Az áldozatnak annyi!

– Valahogy így, csak épp nem kell hozzá cső, mivel az ártani akaró varázslók és boszorkányok a cencakot akár tíznapi járőföld távolságra is képesek elfújni – felelt Don Manolo. – Ebben a gyerekben pedig nagyon erős varázstüske van, amit csak kivételes hatalommal bíró varázsló képes irányítani.

– Azt hiszem, nekem ez a cencak buli kicsit homályos – vonogattam a vállam.

– Most nincs időm elmagyarázni. – Don Manolo levette hátáról a fonott kosarat, és tartalmát a padlóra borította. – Mielőbb el kell kezdenem az ajahuaszka szertartást. Mikor idefelé jövet megláttam a Lélek Mesterét, már sejtettem, hogy nem véletlenül mutatja magát.

Tenyérébe vette a zöld leveleket és liándarabokat, amiket még délelőtt „vadászott le” a dzsungelben.

– Kicsi Tubaszellem, arra kérlek, segíts nekem! – fordult felém Don Manolo. – Hamarosan útra kelek, hogy gyógyírt kérjek a bölcs Ajahuaszktól. Azt szeretném, hogy amíg a lelkem távol jár, te vigyázz a testemre!

– Hát... – zavarba esve vonogattam a vállam. – Testőr még úgyse voltam, szóval... Miért is ne?!

* * *

¹⁰ Lidércközi tudományos ismeretterjesztő magazin, mely elsősorban az éberek és révülők sokszor érthetetlen, ostoba, vagy éppen idegenkedést kiváltó szokásairól (pl. rendszeres lábmossási rögeszméjükről, mely ellentmond a józan észnek, hisz már a tojáshéjból épp csak kikelt lodóverc poronty is tudja, hogy az orrfácsaró, vaskos lábszag létfontosságú ragadozóriasztó!) közöl magas színvonalú, de azért az átlag lidérc számára is érthető cikkeket.

Eleinte úgy tűnt, hogy az ajahuaszka szertartás nem több, mint egy jó adag értelmetlen hókuszpókusszal és titokzatoskodással nyakon öntött teafőzés. Don Manolo a ház lépcsőjének tetejéről osztogatta komor utasításait, amiket a falu rémült lakói vita nélkül végrehajtottak. Elsőként tüzet raktak a tér közepén, majd előhoztak egy jókora üstöt, és a lángok fölélőgatva, megtöltötték azt friss vízzel. Ezután minden gyereket és asszonyt bezártak a többi házba, majd a vadászok zsinegekkel összekötözték a kutyák száját, hogy azok ne ugathassanak, míg a pajé révül.¹¹ Mikor ezzel készen voltak, Don Manolo kettesben hagyott a lázálmoktól gyötört gyerekekkel, és lement a férfiak közé, akik mély tisztelettel lesték minden mozdulatát. Az öreg körbejárta az üstöt, közben torokhangon énekelt, s mikor a víz forrni kezdett, beleszórta a „levadászott” ajahuaszka növény darabjait.

Ekkor hosszadalmas danolászás, üst körül járkálás és olykor fülhasogató rikoltozás következett, ami – szerintem – semmi másra sem volt jó, mint hogy gyorsabban teljen az idő. A tűz fölött rotyogó ajahuaszka tea egyre sűrűbbé, ragacsosabbá vált, míg végül csupán egyetlen pohárra való, rettenetesen bűdös trutymó maradt belőle. Ezt aztán Don Manolo beleöntötte egy félliteres pillepalackba, amit valószínűleg a favágók dobhattak el, s a pajé valahol a dzsungelben „vadászta le”, miként a varázslánt is.

– Amint kihül, megiszom – közölte elszántan a vénember, miután visszatért hozzám és a beteghez.

– Nem volna okosabb és kevésbé undorító, ha kórházba vinénk a srácot? – kérdeztem fintorogva, miközben a palackban lötykölődő barna trutyin tartottam a szemem. – Tudod, mifelénk az ilyen *dolgok* a csatornában végzik, ahol a patkányok bármit képesek felzabálni, ám erről még a legelvetemültebb példány sem gondolná, hogy iható.

– Bízz bennem, Tubaszellem! – nyugtatgatott Don Manolo.
– Amit ebben az üvegben látsz, azt mi úgy nevezzük, *jagé*,

¹¹ A kutyaugatás ugyanis annyira megzavarhatja az éppen révülő pajét, hogy az örökre elveszti az esztét, minekutána a legbonyolultabb tevékenység, amire képes lesz, az a méla nyálcsorgatás.

azaz a Halál Bora, ami képessé tesz minket arra, hogy meglásuk a Halál Liánját.

– Ja, akkor már minden rendben is van! – mondtam gúnyosan, de az öreg nem vette a lapot.

– A pajék a Halál Liánján kapaszkodva juthatnak Ajahuaszka színe elé, hogy segítségét kérjek a gyógyításhoz. Előre szólok: bármilyen furcsán viselkedik is a testem, amíg távol leszek tőle, *semmiképp se* akarj észhez téríteni!

Don Manolo hamarosan úgy vélte, hogy a trutymó immár iható (engem erről soha nem győzött volna meg!), így hát lassú, nehézkes kortyokkal eltüntette annak felét. Mikor letette a palackot, láttam rajta, hogy a gyomrát csak hatalmas akaraterővel képes nyugalomra bírni. El sem tudtam képzelni, hogy lesz ebből varázslat – hacsak a pajék között a bokrok mögé rohanás és az óriáskígyó nevének többszöri elordítása (BOOOOÁÁÁÁÁ) nem számít annak.

Don Manolo leült, maga alá húzva a lábait, majd a kosarából maniókalevélbe csavart, vaskos szivart vett elő. Intett, mire én leakasztottam a gerendáról a mécsest, és tüzet adtam neki. Orrfacsaróan bűdös, keserű füst áradt szét a házban. A pajé hatalmas slukkokat szívott, majd lehunyta a szemét, és énekelni kezdett. A dal halk volt, ütemes, és az én fülemnek teljesen értelmetlen.

Aztán hirtelen megtörtént.

Don Manolo felrikoltott, hanyatt dobta magát, és a száján át valami fénylő, füsthöz hasonló párát lehelt ki, ami gyorsan emelkedett, majd eltűnt a tető résein át. Sietve kivettem ujjai közül a szivart, nehogy felégesse a falut, és a gerendához nyomkodva eloltottam annak parázsát.

Azután csak vártam. A pajé teste rezzenetlen hevert a padlón, pont úgy, mintha kiszállt volna belőle a...

– Hát ez az! – kaptam a fejemhez. – *Tényleg* kiszállt belőle a lélek!

Tekintetemet a plafon felé fordítottam, oda, ahol korábban a fénylő maszatot láttam eltűnni, s halkán így suttogtam:

– Jó csimpaszkodást, öreg! De aztán siess vissza azon a liánon, mert itt ücsörögni meglehetősen unalmas elfoglaltság egy olyan lidércnek, mint...

Ekkor kezdődött az örület. Don Manolo szikkadt teste hídba feszült, szeme hatalmasra tárgult, s a torkából állati üvöltés tört elő. Hallottam, amint a ház közelében kíváncsiskodó tukano férfiak rémült hördüléssel húzódnak távolabb. A pajé vergődni kezdett, meztelen talpával épp csak szájba nem rúgott, majd felállt, és...

A következő félórán láthattam Don Manolót, amint táncol... lopakodik... bukfencet vet... kertben kapirgáló tyúkot utánoz... majomként csimpaszkodik a ház gerendáin... fejest akar ugrani az emeletről (ekkor, mint jó testőr, visszarántottam)... láthatatlan népek tart szónoklatot... és láthatatlan ellenfelekkel birkózik. Közben irtózatosságot adott ki, így cseppet sem kellett attól tartanom, hogy a falu lakói közül bárki is meg merné közelíteni a házat.

Amikor a pajé lelke nélkül maradt teste végre kezdett elcsendesedni, pont akkor történt meg a baj. Don Manolo felkapta a pillepalackot, amiben még bőven lötyögött az ajahuaszka levéből, s mielőtt bármit tehettem volna, a képembe lötytyintette annak tartalmát.

A szám meg éppen nyitva volt!

Szerencsémre a jagéból legfeljebb fél kortyocska csúszhatott le a torkomon, de úgy tűnt, ennyi éppen elég ahhoz, hogy...

Ezüstösen fénylő, lassan ringó, vastag liánszál himbálózott az orrom előtt. Eszem ágában sem volt megérinteni, a karjaim azonban maguktól mozdultak. Elrugaszkodtam a talajtól, és mászni kezdtem...

A bambuszház ekkor már sehol sem látszott. Ahogy felfelé kapaszkodtam, Kétkő-falu és az azt körülvevő esőerdő gyorsan távolodott; egy-egy húzódkodással vagy ezer métert!

Hamarosan úgy éreztem, hogy ha akarnám, megérinthetném a Hold kráterpöttyös korongját. Ekkor a lián, amely a fejem fölött a csillagok közti sötétségbe vészett, himbálózni kezdett. Kéz- és lábbal kapaszkodtam, miközben előbb csak szellő borzolta a hajam, majd egyre erősebb szél támadt, míg végül már attól tartottam, hogy a körülöttem süvöltő tornádó egyszerűen letép az indáról.

A tomboló vihar ide-oda lengetett. Hirtelen egy fájdalmasan keménynek tűnő, vibráló fal jelent meg a semmiből, s én üvöltve nekicsapódtam... Majd elmerültem benne, mintha sűrű tejbegríz volna...

A város, amit megpillantottam, hatalmas volt. Számos felhőkarcoló nyúlt az égre, kisebb házak százazrei sorakoztak az autóktól zsúfolt utak mentén, és az aranyhomokos tengerpartot fürdőruhás turisták pettyezték. A lián tovább lendült... Az egyik hegy oldalában, a pálma-, kakaó- és paradiófák méregzöld lombjainak árnyékában, kacskaringós kis utcából, nyomorúságos házakból álló kerületet pillantottam meg. A lián veszedelmesen megnyúlt, s én bepillantottam egy, a bádoglep felé emelkedő, nagyobbacska épület ablakán. A kékre festett szobában, alacsony ágyon egy irdatlanul kövér férfi hevert. Bár szűnyogháló terült fölé, azért annyit ki tudtam venni, hogy a kezében mobiltelefont tart.

– Igen, beteg vagyok! ... Nem, nem a hasam csaptam el! Ez valami átok! Azonnal hozzatok egy pajét! ... Szó sem lehet róla! Hiába dolgoznak nekem, az ajahuaszkerók¹² megsüthetik a tudományukat. Nekem egy igazi pajéra van szük...

A lián, amibe kapaszkodtam, hirtelen a magasba rántott. A csodás város kicsire zsugorodott, majd eltűnt. Néhány pillanattig ismét ide-oda lengtem a csillagfényes űrben, majd újabb „fal” került az utamba, aminek túloldalán fojtogatóan poros és sűrű volt a levegő. Messze alattam kicsi, viskókából álló települést pillantottam meg, ami egy rettentően széles, lustán hömpölygő, sárszínű folyó partján terült el. Az inda újra megnyúlt, s én szédítő sebességgel „zuhantam”, míg végül a városka szélén álló, kicsinyke magánrepülőtér repedezett betonja fölé nem értem. Néhány száz méterrel távolabb csodás villa emelkedett ki a gondozott kókuszpálmák és színes orchideabokrok rengetegéből.

A talpamtól alig három méterre két tagbaszakadt, hófehér öltönyös, napszemüveges fickó trappolt el. Szerencsére nem néztek föl.

– Hallhattad: Don Corcosado súlyos beteg – hadonászott az egyik.

¹² Ezt a különös szót akkor még én magam sem értettem, úgyhogy türelem!

– *De honnan kerítünk neki egy igazi pajét?* – hördült a másik.
– *Én hallottam egyről, akit még nem...* – A két kezével olyan mozdulatot tett, mintha egy csirke nyakát tekerné ki. – *Valahol a dzsungel mélyén, a Rio Tiquié partján él...*

A liánom újra megfeszült, s mire a két fickó begyömösölte magát a betonon várakozó helikopterbe, én már újra a csillagok között repültem, hogy aztán...

– Ébresztő, Tubaszellem! – Már megint arra riadtam, hogy pofozgatnak. – Engedd el a Halál Liánját, és ereszkedj vissza a testedbe!

Kótyagos fejjel, háborgó gyomorral ültem fel. Don Manolo elégedetten biccentett, majd sietve a még mindig eszméletlen fiú mellé kuporodott.

– Meghoztam Ajahuaszkatól a varázsdalt, ami a legerősebb cencakkal is képes elbánni – mondta a pajé. – Gyere, és tartsd ezt a tálkát!

Bár még mindig nem tudtam pontosan, hol is vagyok (nyomasztó álmokképek kavargtak a fejemben kövér mobiltelefonokról és napszemüveges helikopterekről), azért igyekeztem teljesíteni az öreg kívánságait. A gyerek mellé térdepelve tenyerembe vettem a tálat, amiben élénkzölden sziporkázó folyadék lötyögött, és vártam. A pajé megint énekelni kezdett, majd ujjait a folyadékba dugta, s meghintette vele a srác hasát.

Először azt hittem, rosszul látok. Amint a csillámló folyadék a fiúra fröccsent, annak sötétbarna bőre alatt gyors, vakító fénycikkanás surrant tova.

– Ott is van! – súgta Don Manolo, kérdően nézve rám, hogy én is láttam-e. Mivel fogalmam sem volt arról, hogy mit kellett volna látnom, hát nem válaszoltam. Erre az öreg ismét a zöld vízbe mártotta az ujjait, és megismételte a fröccsentést.

Közvetlenül a bőr alatt fél gyufaszál méretű, fehér fényt árasztó *kukac* csúszkált hol a gyerek torka, hol annak csípője felé, mintha a vesztét érezve kiutat keresne.

– A rontó varázsló cencakja! – mutatta Don Manolo.

Életemben először láttam varázstüskét. Förtelmes kis jószágnak tűnt, amiről könnyen el tudtam hinni, hogy csakis gonosz dolgokra, átkok és betegségek terjesztésére szolgál.

– Most te hintsd rá Ajahuaszka vizét, és én elkapom! – szóló Don Manolo.

Jobb kezem minden ujját az edénybe mártottam, majd alaposan lefröcsköltem a fiút. A cencak azonnal előtűnt: épp a kölyök szíve fölött időzött, mintha azzal fenyegetőzne, hogy ha nem hagyjuk békén, átdöfi azt. A pajé villámgyorsan csapott le. Egyik tenyerét a cencak mellé fektette, s mikor az megpróbált távolabb kerülni tőle, a másikkal elállta az útját, teljesen bekerítve azt. Ezután hirtelen előrehajolt, és ajkait a gyerek bőrére tapasztotta, épp ott, ahol a varázstüske volt.

Aztán csak szívta és szívta...

Nekem erről az jutott eszembe, mikor a Lidérc Árvák Fészkében az egyik jójány karját méh csípte meg. Szegény addig visított, míg Böske ángyi le nem fogta, és ráncos száját a vöröslő púpra tapasztva el nem távolította bőréből a mérget lövellő fullánkot. Don Manolo ténykedése nagyon hasonlított Böske ángyi hajdani „vajakolására”.

A pajé végül épp oly gyorsan egyenesedett fel, ahogy az imént előrehajolt. Odvas fogai között ott lüktetett, fénylett a cencak, mint valami zsugorított neoncső. Azt hittem, az öreg mindjárt kiköpi, ám ehelyett összeroppantotta és lenyelte.

– Neked nem árt? – csodálkoztam.

– Én pajé vagyok! – jelentette ki büszkén. – Tele a hasam varázstüskékkel, amik majd jobb belátásra bírják, ha netán meg akarna betegíteni.

– Na, várj csak! – kezdtem teljesen összezavarodni. – Azt hiszem, ezt nem értem. Ti a *hasatokban* tároljátok a varázslaitokat?

– Természetesen – bólintott Don Manolo. – Miért, a ti sámanjaitok hol tartják őket?

– Hát a fejükben!

A pajé jobb keze két ujját előbb a hasához, majd a homlokához érintette.

– Nem olyan nagy különbség – mondta aztán. – A pajé minden varázslatát, amit dalban kap a szellemektől, egy-egy cencakba rejt, mint valami kicsiny tokba. Ezután persze tárolhatná őket bambuszlevélbe csavarva a kosarában, vagy fel-fűzve a nyakláncán is, de akkor könnyen ellophatná tőle bárki.

Épp ezért bölcs őseink azt találták ki, hogy a varázsdárdákat a gyomrukban tartják, míg nincs rájuk szükség. Amikor pedig valamelyik bűbájt használni akarják, csak felöklen...

– Értem, értem, ne folytasd! – szakítottam félbe sietve, mielőtt még bemutatta volna gyomorforgató tudományát. – Meg kell hagyni, hogy a mi sámánjaink és a pajék módszerei között akad némi... hm, jelentős különbség. Főleg a gusztustalankodás terén.

Don Manolo szerencsére nem vette sértésnek, amit mondtam – pedig annak szántam. Alig két napja érkeztem az esőerdő közepébe, máris úgy tűnt, hogy hiányozni kezdenek az Aranyos Szegelet (egyébként lidércszívem legközepéből gyűlölt) révülői.

A beszélgetést egyébként sem folytathattuk volna, mert a gyékényágyon heverő gyerek végre ébredezni kezdett. Don Manolo ráparancsolt, hogy nézzen a szemébe, majd a homlokát, az arcát és a mellkasát tapogatva hallgatózott.

– Helyes! – fordult felém végül elégedetten. – Már le is ment a láza!

– Kihez beszélsz, pajé? – kérdezte a kisfiú csodálkozva.

– A segítő szellememhez – felelt neki Don Manolo, mire a kölyök rémülten húzódott távolabb attól a helytől, ahol engem sejtett. A pajé nevetett, majd ismét rám nézett. – Szedd össze a holminkat, és semmit ne felejts itt! Addig én szólok a rokonoknak, hogy az átkot levettem és magammal viszem, úgyhogy már nincs mitől...

A ház körül ekkor kiáltozás kelt. A pajé és én meglepve néztünk össze, hisz a tukanók hangja sokkal inkább rémült volt, mint örömteli. Sietve összekapkodtam a szivarsutkát, az ajahuaszka megmaradt darabjait, a jagés pillepalackot, s minden mást, amit szertehagytunk. Persze a levegőben repkedő, *maguktól* a kosárba ugráló tárgyak látványától a kölykök még inkább kiverte a frász, de ezzel akkor nem tudtam foglalkozni.

A falu férfijai közül a legtöbben óbégatva szaladtak szét, menedéket keresve a többi házban. Egyedül a főnök és néhány markos, bátor vadász állt a bambuszlépcső alján, mikor én és a pajé megjelentünk a magasan lévő ajtóban.

Azonnal láttuk, mi a riadalom oka. A dzsungelből erős fényű lámpák sugarai pásztázták végig a főteret. Közben már hallani lehetett a bozótívágó kések csattanásait, amint ösvényt vágtak a sűrű növényzetbe. Erre persze semmi szükség nem volt, hisz a faluba három széles, jól kitaposott út is vezetett, ám a váratlan látogatók, akik más irányból érkeztek, ezt bizonyára nem tudták.

Miután az utolsó hatalmas páfránylevél is a földre hullott, a tisztáson két alak jelent meg. Mivel a sisaklámpák épp felénk szórták vakító fényüket, eleinte képtelenség volt kivenni az alakjukat. A váratlan vendégek néhány másodpercnyi toporgás után – ezalatt bizonyára felmérték, hogy jó helyen járnak-e – dübörgő léptekkel indultak felénk.

Hallottam, amint a mellettem ácsorgó Don Manolo gyomra megkordul. Korábban bizonyára azt hittem volna, éhes, ám most már tudtam: épp az egyik varázslatát készíti elő, hogy bármikor az ellenségre köphesse azt, persze cencak formájában.

A két vendég végre a tér közepén lobogó tűz fénykörébe ért... S ekkor nekem a döbbenettől megrogyant a térdem.

Tagbaszakadt kockavállak... Egykor hóféhér, mostanra azonban meglehetősen bemocskolódott, ám tökéletes szabású öltönyök... Éjszaka is viselt, sötét napszemüvegek...

– Don Manolo... – rángattam meg a pajé fűszoknyáját. – Ezek a fickók érted jöttek!

Mintha engem akarna igazolni, a férfiak egyike borotvaéles machetéjével¹³ az öreg felé bökött, majd rekedt hangon így kiáltott:

– Pajé, te most velünk jössz!

Tisztán hallottam, amint Don Manolo tüdeje lassan megtelelik levegővel.

– És ha esetleg átkokat köpködni támadna kedved... – Az öltönyösök egyszerre nyúltak a zakójukba, s húztak elő egy-egy gyorstüzelő minigéppisztolyt, amit aztán a falu rémült főnökére és annak vadászaira szegeztek. – Tudnod kell, hogy köpködni mi is tudunk!

¹³ machete – bozótívágó kés. Ejtsd: macsete